JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1857. **Woensdag 16 September.** **N°. 74.**

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . ƒ 12,50.
» » » » » *Java*. . . . . » 15,—.
» » » » » *Buitenbezittingen* . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, [illegible] posttijd.

De prijs der Advertentien is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande,
Advertentien kunnen worden aangenomen tot TIEN ure's voormiddag

Bij deze Courant behoort een BIJVOEGSEL.

Civiel Departement.

Ontheven:

Eervol, van de verdere vervulling zijner betrekking, onder toekenning van wachtgeld, de bootmeester bij het buitenpraauwenveer te Soerabaija, *B. Jensen*.

Benoemd:

Tot commies ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Pekalongan, de commies ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Passoeroean, *J. S. L. Hurrelbrinck*.

Schutterijen, enz.

Goedgekeurd:

Dat door den Gouverneur der Moluksche Eilanden:

Bij de Schutterij te Menado.

Zijn Benoemd:

Tot 1sten luitenant *J. Brouerius van Nidek*.
Tot 2den luitenant *H. E. Arriens*.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den resident van Tappanolie (Sumatras Westkust), *J. Blok*.
Regt verlof naar Nederland, voor den tijd van één jaar, aan den 1sten gezaghebber der gouvernements schoener Anadyomène, *P. H. van der Welden*.

Militaire Departement.

Bevorderd:

Bij de Geneeskundige Dienst.

Tot officier van gezondheid der 2de klasse, de officier van gezondheid der 3de klasse *F. A. Wethmar*.

Advertentien.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bekend, dat in het laatst van dit jaar, op een nader te bepalen en aan te kondigen tijdstip, in het openbaar op Java zullen worden verkocht:

Zestig Duizend Pikols Gouvernements Suiker.

Debiteuren aan het vendudepartement alhier, over de maand Mei [illegible], worden door den resident superintendent, herinnerd dat de aanzuivering van hun debet uiterlijk vóór ultimo dezer ten vendukantore moet geschieden, wanneer zij zich tegen geregtelijke vervolgingen wenschen te vrijwaren.

De resident van Djocdjocarta maakt bekend, dat op Dingsdag den 6 October aanstaande, des morgens ten 9 ure, ten zijnen kantore, uitbesteding zal worden gehouden.
1. Voor den afvoer van gouvernements koffij uit den oogst van 1858 uit het pakuis alhier naar Samarang.
2. Voor de levering van gras en padie aan paarden van 's sultans lijfwacht en die der posterijen in deze residentie, gedurende 1858 en
3. De levering van voeding aan de gevangenen en kettinggangers over het jaar 1858.

Landmail van September.

De directeur der posterijen te Batavia herinnert belanghebbenden, dat, de 2de mail-stoomer in Sept. den 26sten zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Vrijdag den 25sten September aanstaande:
a. des avonds ten 8 ure, voor Europa, Britsch-Indië, China, enz., enz.
b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

Vendutien.

Donderdag 17 September, op het Heemradenplein, door *John Pryce & Co.*, à 4 en 2 pCt. vendusalaris.

Vrijdag 18 September, voor het commissiehuis van *Gebr. Roselje & Co.*

Maandag 21 September, voor een huis achter de Weeskamer.

Dingsdag 22 September, voor de pakhuizen van de heeren *J. de [illegible] & Co.*, aan het stadhuisplein, door *Cassalette & Co.*

Woensdag 23 September, voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*

Zaturdag 26 September, voor 's lands kleeding- en provisiepakhuizen.

Maandag 28 September, ten [illegible] ure, voor 's lands kleeding- en provisiepakhuizen.

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door den Testamentairen Executeur te Batavia: van wijlen den heer *P. W. H. Riemsdijk*.

Door de Commissarissen te W[illegible]bo: van den sergeant-majoor-titulair *E. J. Gerin*.

Door de Commissarisen, van wijlen den officier van gezondheid 2de klasse *Sneltjes*.

Vertrekkende Personen.

J. Muzirel.

Advertentiën.

Getrouwd:

J. CRA[illegible]ER
met
J. C. DI[illegible]TS.

PASOEROEAN, 25 Julij 1857.
Eenige Kennisgave. (2763)

Bevallen van eenen ZOON, *P. R. A. van Motman, van Swieten*.

DRAMAGA, (BUITENZORG) 27 *Augustus* 1857. (2734)

Bevallen van een ZOON, *[illegible] Schömers, [illegible]*.

SOERAKARTA, *den* 30 *Aug[illegible]* [illegible] ([illegible])

Te Cheribon is den 8 September 1857, bevallen van eene DOCHTER, *J. P. van der Weide, Rouffaer*.

Eenige kennisgeving. (2765)

Bevallen van eene DOCHTER, *S. Gernler, Mensing*.

TJIPORTAT, *den* 11 *September* 1857. (2788)

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *C. M. F Auffmorth, Bierhaus*.

MEESTER CORNELIS, 15 *September* 1857.
Eenige Kennisgave. (2805)

Heden overleed alhier, in den ouderdom van 32 jaren, mijn beminde Echtgenoot, de heer *F. W. Engels*.

Wed. F. W. ENGELS, geb. *Schalle*.

SOERABAYA, 6 *September* 1857. (2795)

Op 24 Augustus 1857 is te Malang overleden, *Joannes Petrus*, jongst zoontje van

(2774) P. J. A. KERVEL,
M. C. KERVEL,
Schrant.

SOERABAYA, 7 *September* 1857.

Overleden *G. A. de Vos*, Echtgenoot van

(2803) A. M. KRUSEMAN, Wed. *de Vos*.

WONOSOBO, 19 *Augustus* 1857.

Gisteren ontvingen wij de uiterst droevige tijding van het overlijden op den 18 Junij jl. van onzen veel beminden vader en behuwd vader den Hoog EdelGeboren Heer *W. H von Koblinski* in leven Ritmeester en rendant der houtvesterij en accynse te Berlinchen, Koningrijk Pruissen.

Hij ontsliep kalm in het 72ste jaar zijns levens in de armen zijner 49 jaren met hem vereenigde echtgenoote en dochters.

De vreugde van ons wederzien in deze wereld, die wij zoo spoedig hoopten te genieten was, volgens den onverklaarbaren wil des allerhoogsten voor ons niet weggelegd.

(2799) O. L. VON KOBLINSKI,
S. A. VON KOBLINSKI,
geb. *Havengn.*

SAMARANG, 11 *September* 1857.
Eenige Kennisgave.

Op den 31sten Augustus 1857 overleed alhier de Hoog Welgeboren Heer Jhr. Mr. *W. T. Rendorp*, in den ouderdom van 29 jaren, diep betreurd door allen die hem kenden.

BATAVIA, 15 *September* 1857. (2784)
Eenige algemeene kennisgeving.

Op heden overleed te Parapattan, in den gezegenden ouderdom van ruim 77 jaren, mijn geachten Vader, den heer *Petrus Wilhelmus Helvetius van Riemsdijk*.

(2796) W. H. H. VAN RIEMSDIJK.

BATAVIA, *den* 10 *September* 1857.

VENDUTIE

op Donderdag den 17 September 1857,

op het Heemradenplein, door *John Pryce & Co.*

à 4 pCt. Vendu-Salaris.

van een factuur **RIGA MASTEN** metende van 83 voet lengte en 23 duim diameter tot 31 voet lengte en 9 duim diameter,

en à 2 pCt. Vendu-Salaris,

van een partij Jattiehouten Balken en Doodkistplanken. (2790)

VENDUTIE

op Vrijdag 18 September 1857,

voor het commissiehuis van *Gebr. Roselje & Co.*,

van kramerijen, glaswerk, speelgoed, hoeden, 25 vaatjes grasboter, 458 kistjes zeep, lampjes, graslinnen, diverse lijnwaden, waaronder fijne Brabandsche madapollams, Iersch linnen, tafel-, servet- en handdoekgoed, enz., enz. (2768)

***Gebr. Roselje & Co.* zullen op hunne Vendutie van 18 dezer,**

à 4 pCt. Vendu Salaris,

verkoopen.

24 Kisten en Balen diverse **Lijnwaden** zoo gezond als beschadigd. (2807)

HET KUSTLICHT. (*vervolg.*)

De kapitein gaf door met het hoofd te knikken zijne toestemming. De manoeuvre werd herhaald. Een oogenblik scheen zij te zullen gelukken; maar in het tweede kreeg de magt van den storm de overhand, en de laatste mast ging krakend over boord. Het schip, thans een geschoren wrak, dreef langzaam naar het land toe.

Op dit oogenblik trad een bootsman naar den luitenant toe, en fluisterde hem iets in het oor.

»Meer volk aan de pompen," gaf deze op een kalmen toon ten antwoord. »De overigen hier met stengen, om noodmasten te maken!"

De kapitein zag al wat de luitenant deed, en staarde het met de kalmte der wanhoop aan. Eindelijk, toen een kleine noodmast was opgerigt en een zeil er aan fladderde, wendde hij zich tot zijnen luitenant en sprak: »Wij worden aan land geworpen, wat wij ook doen. Het eenige middel, dat ons overblijft, is koers te zetten naar het licht daar ginder, het moge dan in den domtoren van Drontheim of bij den duivel in de hel branden." — »Inderdaad blijft deze uitweg ons slechts over," antwoordde de jongman. »Dat licht moet echter een seinvuur wezen. Het is buitengewoon helder, en als ik mij niet bedrieg," hij bragt zijnen nachtkijker voor zijn oog. »dan is het een draailicht." — »Misschien een pas opgerigt seinvuur, dat ons nog niet bekend is." zeide de kapitein op eenen toon, alsof eene rots zijne borst bezwaarde.

De brik dreef intusschen meer en meer naar het land toe. Het licht aan de kust vertoonde zich hoe langer hoe grooter en schitterender. Alle twee minuten deed de brik een noodschot. Van het land liet zich intusschen niets hooren of zien, dat voor antwoord kon gelden. De kapitein en de luitenant, zoowel als het volk, staarden met doffe, vreeselijke kalmte naar die streek.

»Branding! ho!" riep thans de doordringende stem van een matroos, die op den boegspriet had post gevat.

De luitenant sprong schielijk op een kanon, en zag korten tijd naar de lijzijde; toen sprong hij er af, en ging naar den man aan het roer. *Het Zeepaard* streek, een paar minuten later, voorbij eene plaats, waar de zee tegen blinde klippen al schuimend brak. Naauwelijks was men eenige kabeltouw lengten verder gezeild, toen het vorig geroep herhaald werd. Juist snelde de luitenant op zijnen post, om naar het dreigend punt uit te zien, toen de brik een stoot kreeg, die haar in al hare voegen deed kraken. Terstond liet zich een vreeselijk geruisch binnen in het schip hooren; het was het water, dat van alle kanten indrong, en de in het schip voorhandene lucht uit alle voegen en gaten dreef.

»De sloep in zee! De sloep afgelaten!" riep de kapitein in den toon der wanhoop.

Het was te laat. De brik zonk in het zelfde oogenblik.

II.

VADER EN DOCHTER.

Terwijl de storm, na verloop van eenige uren, wat scheen te bedaren, was de maan hoe langer hoe hooger boven het gebergte van Noorwegen opgerezen. Zij verlichtte, tot het aanbreken van den dag, eene met klippen bezaaide kust, in welke diepe zeearmen (*fjords*) spleten hadden gemaakt, die thans hier stille en ruime baaijen opleverden. Bijna overal verhieven zich de rotsen, als torens, loodregt uit de zee; niettemin trof men hier en daar toch een klein plekje vlakken oever aan, waar noodzakelijk alles, wat de opgeruide door storm voortgezweepte baren uitwierpen, aan land gedreven moest worden.

Eene dergelijke plek bevond zich in den achtergrond van een breeden *fjord*, die zich echter niet diep in het land uitstrekte. Het was een heiachtig strand, van verscheidene honderd schreden breed, dat met allerlei uit zee opgeworpene voorwerpen, als schelpsoorten,

Op de Vendutie van Vrijdag 18 dezer zullen de Ondergeteekenden voor rekening van belanghebbenden *zonder reserve* **verkoopen:**

een uitgezocht partijtje KRISTALWERK,

waaronder flacons, vischglazen, Champagne glazen nieuw model, wijnflesschen (Bordelaises) vruchtschaaltje, enz.

(2773) GEBR. ROSELJE & Co.

Vendutie

op het land PASSILIAN,

op Vrijdag en Zaturdag, den 18den en 19den September 1857,

van 500 tjains sawa padie, 50 buffels, eenige paarden, huismeubelen, en wat verder te voorschijn zal worden gebragt. (2766)

VENDUTIE

op Dingsdag den 22 dezer,

voor de Pakhuizen van de Heeren **J. de Fiennes & Co.**, aan het Stadhuisplein, door *Cassalette & Co.*

van stellen mahonijhouten Meubelen, Kasten, Ledikanten, Toiletten, Tabouretten, Scheerspiegels, Speeltafeltjes, Tafels met marmeren bladen, enz., voorts Spiegels, Schilderijen, Porceleinen Tafelserviezen, Waschstellen, Alcatieven, Dames Hoeden en Robes, Zijden Mantilles, Koetsiershoeden, Zijden Vestenstof, Fransche Likeuren, Vruchten op Brandewijn, Rijn-, Barsac- en andere wijnen, voorts 70 manden à 100 stuks ledige Wijnflesschen, enz., alles zonder reserve. (2814)

Vendutie

op Woensdag den 23 September 1857,

voor het Commissiehuis van *John Pryce & Co.*,

à 4 pCt. Vendu-Salaris.

voor rekening van belanghebbenden,

Van 3 sloepen.
1 sextant.
1 chronometer.
1 azimuth compas.
1 kaart.
2 geweren.
2 pistolen.
2 sabels.
2/3 leggers.
2 vlaggen.
1 handlood.

benevens eenige kleinigheden, afkomstig van het verongelukte schip **Vrije Handel.**

Voorts van eene groote partij beschadigde zeep en lijnwaden, eene factuur muur-, kantoor-, billard en scheeps-lampen, eenige ijzeren veldstoelen, een partij speelkaarten, post- en notitie-papier, enz. enz. (2812)

In den loop dezer maand,

den dag nader te bepalen, zal op Vendutie in het locaal der weeskamer, in het openbaar worden verkocht:

zeker stuk grond, bebouwd met twee huizen op steenen rollagen en houten stijlen, met pannen gedekt, behoorende tot den boedel van wijlen de weduwe *Crawfurd*, en gelegen te Noordwijk vlak over de Gouvernements lagere school. (2735)

Puike Manilla Sigaren,

No. 4 en 5, à *f* 32 en *f* 30 per 1000.
Nieuwe **Gras Boter** à *f* 16 per vaatje.
Nieuwe groote **Hammen** à *f* 12 per stuk.
Zoete Melksche Kaas à *f* 7 . .

bij

(2781) TIO TJENG HIAN, Bazaar Baroe.

Ontvangen:

Eene factuur bijzonder fraaije Schilderijen met vergulde lijsten (nieuwe sujetten).

(2813) JOHN PRYCE & Co.

BENGAL GRAM.

Verkrijgbaar

bij

(2747) G. JOSEPH.

Bij *Gebr Roselje & Co.*

verkrijgbaar:

Koperen vertinde Braad-, Visch- en Ham Ketels-, Tulbands-, Kaakjes- en Taart pannen, Casserollen en puddingvormen. (2775)

ALE

van de Brouwerij de Haan

op 1/2 flesschen, in kisten van 48/2 flesschen

bij

(2779) VAN RIET & TER GOUW.

Per *Generaal Michiels* direct ontvangen:

Een keurig assortiment **LUXE-ARTIKELEN voor Cadeaux.** Zak- en Toilet Flacons, Parfumeriën, als: Cosmetique, Macassar Oil, Bandoline, Pommade, Eau de Cologne Royal, Eau de Menthe, Tandopiat, Poudre de Riz, Waaijers Marquise, Ombrelles éventail, Zijden Jarretières, Ceinturons brochés voor Kinderen, Bretelles fantaisie, Zijden en Glacé Handschoenen, Jouvin.

Bij

(2758) OLISLAEGER,
Juwelier en Goudsmid, Rijswijk.

S. D. BRANDON.

Magazijnen in de Stad en op Rijswijk,

zijn steeds, ruim voorzien van extra fijne Lakens, Satin de Laine, Tricots, Vestestoffen, witte Drills, Katoenen en Wolle ondergoederen, vele soorten van Hoeden en Petten, Kamferhouten en Mailkoffers.

P. S. Uitrustingen voor vertrekkende en aankomende personen, worden zeer spoedig gereed gemaakt.

Kostuums voor H. H. ambtenaren, worden met al het benoodigde, tot zeer billijken prijs geleverd.

Nieuwe Modellen ontvangen voor Liverij Bedienden. (2777)

Deugdzame Stangen in diverse soorten, voor wagen- en bendi paarden, Stijgbeugels en Riemen, Hoofdstellen voor rijpaarden, Zadels met toebehooren, fraaije Engelsche patent Hangslooten, dito Scheermessen en Aanzetriemen, ijzeren Kinderledikanten, Keukengereedschappen, fijn Klamboegoed, Galerijen en Hangers voor Gordijnen, gebleekt en ongebleekt Russisch Linnen, Damast Tafel- en Servetgoed, alsmede losse Juweelen, diverse Dranken en Provisiën, bij

(2810) LOURAN & VAN WALCHREN.

TE KOOP wegens vertrek, eene zoo goed als nieuwe **Palanquin,**

en

een span harloopende **Sandelwoodpaarden.**

Te bevragen bij

(2808) J. VAN DEN MUIJSENBERG.
Toko-Noordwijk.

TE KOOP Een huis, gelegen Kramat, kampong Balie. Te bevragen bij

(2759) L. HALEWIJN.

Te Koop



een bruin Rijpaard hoog 4 voet en 6 duim bevraagbaar bij

(2793) VAN BEEM, Bazaar Baroe.



Een stuk **WEI- en ZAAILAND** gelegen in de kampong **Soeka Bo- mi**, in het Zuiderkwartier der Bataviasche Ommelanden. **Te bevragen** bij

(2794) Mr. J. H. HOFMEIJR, J.Hzn., qq.

Te Huur.

Twee Huizen op Sawa besaar.

(2748) A. L. TIETZ.



Een huis op Petodjo naast de Kavallerie manege, à *f* 6.. 's maands.

Adres

(2737) HAERTLEIN.



Wordt gevraagd te huur of te koop (liefst het laatst) in de nabijheid van Kramat of Meester Cornelis, een ordentelijk woonhuis met ruim erf, beplant met klapper- en andere vruchtdragende boomen. Een klein land zou de voorkeur verdienen.

Adres La. C.

(2786) LANGE & CO.

f 10,000.—

in leen te bekomen onder eerste verband, adres Lt. bij de Boekhandelaren

(2738) LANGE & Co.

Allen die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den Wel Edel Gestr. heer *G. A. de Vos*, overleden te Wonosobo den 19den Augustus 1857, gelieven daarvan, binnen den tijd van drie maanden, opgave of betaling te doen aan de

(2804) Wed. A. M. DE VOS, *Krusemann*.

De ondergeteekende zijne Toco op heden aan de heeren *Giesker & Ivatts* alhier overgegeven hebbende, verzoekt Crediteuren en Debiteuren, binnen 3 maanden aangifte en betaling te doen.

(2746) S. JOEL.

PADANG, den 1 Augustus 1857.

WOODBURY & PAGE,

Koningsplein, ten huize van Mevr. Bain, hebben de eer aan het publiek van Batavia kennis te geven, dat zij hun **Photographisch Atelier** alhier in het begin der maand October zullen sluiten, daar zij schikking hebben gemaakt, om tegen dien tijd naar Samarang te vertrekken.

Diegenen, welke hun Atelier met een bezoek willen vereeren, worden beleefdelijk verzocht zulks wel zoo spoedig mogelijk te willen doen.

BATAVIA, 14 *September* 1857. (2797)

De ingezonden stukken van den heer *H. J. Lion* **de eerste September 1857**, zullen *vóór* het vertrek der aanstaande Mail, in den vorm eener brochure, *op bestelling* ad *f* 2 — verkrijgbaar gesteld worden. Er worden slechts 200 afdrukken gemaakt. (2751)

On the first of October next, Dr. **Johnston** will retire from medical practice in Batavia.

11th September 1857. (2750)

---

stukken hout, enz. bedekt was. De storm van dezen nacht had intusschen voor strandvonders nog al vrij wat belangrijke artikelen aangespoeld. Het water had zijn hoogste peil bereikt, en op het drooge heizand sprongen bij het heldere maanlicht eene menigte als zilver blinkende vischjes omhoog, die zich uit den doolhof der waterplanten hadden losgerukt, om evenwel buiten dit element te versmachten, terwijl een aantal even als zij naar land gezwommen water-insekten, langzaam of schielijk, wederom naar den vloed, waarin zij te huis behoorden, toesnelden. Maar niet alleen de zoo even gemelde voorwerpen bedekten thans den oever; ook eene menigte kisten, planken, vaten, gebroken zeilstengen lagen aan land, zoo ver de breedte der baai reikte.

Het was intusschen twee of drie uren na middernacht. Behalve het loeijen van den wind, die echter weder wat scheen te zullen bedaren, en het bruisen der zee, was alles stil; maar thans knarste het zand in den achtergrond van de oeverplaats, en twee mannen kwamen langzaam om een rotswand heensluipen. Zij waren beide in dikke jassen gewikkeld, en de eene, die eenige schreden vooruit was, droeg een hoed met een zoo nederhangenden rand, dat men niets hoegenaamd van zijne gelaatstrekken zien kon. Juist wendde hij zich naar zijnen makker, die eenige schreden achter hem ging, toen hij vrolijk de handen ineen sloeg, en in gebroken Fransch uitriep: »*Voilà!* Hier is de heele boel! Ik had het wel gedacht. Deze baai blijft toch altijd de beste plaats,"

Zijn kameraad was intusschen eene verbrijzelde kist genaderd, en terwijl hij eene plank er van met zijnen voet omkeerde, zeide hij verdrietig: »De drommel nog toe, het was een oorlogschip! Daar zal weinig te halen zijn."

Beiden liepen naar verscheidene kanten rond, en bleven nu eens bij eene kist, dan eens bij een vat staan.

»Sla open, JEAN!" zeide vervolgens een der mannen tot den anderen. »Wij hebben niet veel tijd; het wordt zoo aanstonds morgen."

Wat zij vonden, waren grootendeels beschuitvaten of half verbrijzelde wapenkisten, en deze liet men dan ook terstond als onnutten buit liggen; in eene rotskloof bevonden zich intusschen eenige koffers en andere voorwerpen.

»Weg er mee!" riep de vorige op nieuw zijnen makker toe. »Brengt ze terstond ge weet wel waar. Ze zijn nog al ligt, en hier kunnen wij ze niet onderzoeken."

De aangesprokene nam het eene stuk buit na het andere, en bragt het op zijde. Naar het scheen was er eene bergplaats in de nabijheid; want na verloop van weinige minuten was hij steeds weder terug.

Geruimen tijd waren beide zoo aan den oever rondgeslopen, en hadden onder de puinhoopen der ongelukkige brik hunnen oogst gehouden, toen de eene uitriep: »Heidaar, mijnheer! Kom eens hier! Hier ligt een lijk."

Langzaam en onverschillig naderde de ander. Slechts weinig schreden van de watergrens, op het natte zand, de voeten nog door de golven bespoeld, lag het ligchaam van een zeeofficier.

»Die heeft genoeg zoutwater gedronken," riep de man, die het eerst had gesproken. »Maar neen! hij beweegt nog een arm." — »Smijt hem in zee!" riep de ander op een verdrietigen toon. »Een getuige! Nu ja, die ontbrak ons nog!"

Juist wilde de eerste den drenkeling bij de voeten pakken en hem naar de zee toe slepen, toen hij, hem eerst op den rug keerende, in zijn door de maan beschenen, doodsbleek gelaat staarde. Hij deinsde terug, alsof hij het hoofd van Medusa had gezien, en wees stilzwijgend met zijne hand op het ligchaam.

»Wat scheelt u, gek? Wat moet dat beteekenen?" vroeg de andere barsch. — »Kijk hem eens aan, en verdrink hem voor de tweede maal, zoo gij kunt!" riep de vorige op den zonderlingen toon. »De duivel moet er de hand in hebben; want — die man lijkt u zoo precies, alsof gij het zelf, vijf-en-twintig jaar geleden waart."

PHOENIX FIRE OFFICE.

Gevestigd te Londen sedert 1782.

Ongelimiteerd Kapitaal.

De Ondergeteekenden, Agenten dezer Maatschappij, blijven voortdurend verzekeringen sluiten tegen Brandschade op Woon- en Pakhuizen, Meubelen, Koopmansgoederen, enz., zoo mede op Suiker-, Koffij- en Thee-Etablissementen, tegen de volgende premiën:

Op Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen in Steden, zoomede op Goederen in dezelve .... 1% 's jaars.

Op Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen buiten Steden, en afgezonderd van andere Gebouwen, zoomede op Goederen en Meubelen daarin aanwezig ... ¼% »

Op Suiker- en Koffij-Etablissementen.

Op Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, Producten, Machineriën, Gereedschappen, enz., daarin aanwezig .... ¾% »

Op Gebouwen van Steen en Hout of van Hout alleen met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig ..... 1% »

Op Gebouwen van Hout, met Sirappen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig .... 1¼% »

Op Schepen, liggende op Reeden ...... 1% »

(2791) E. MOORMANN & Co., te Batavia.
C. DAMNITZ & Co., te Samarang.
P. KERVEL & Co., te Soerabaya.

NORTHERN ASSURANCE COMPANY.

OPGERIGT IN 1836

voor Brand- en Levensverzekeringen,

Kapitaal 1.259.760. Pd. St.

De ondergeteekenden, agenten van voornoemde maatschappij voor Java en de omliggende Nederlandsche bezittingen, zijn thans bereid om aan verzoeken ter verzekering gevolg te geven.

(2792) MORGAN, MELBOURN & Co. Batavia.
MAJOR, MATZEN & Co. Soerabaya.
W. MAJOR & Co. Passaroeang.

NIEUWE BROODBAKKERIJ

te Buitenzorg.

De ondergeteekende neemt de vrijheid, ter kennisse van het Buitenzorgsch Publiek te brengen, dat hij heden zijne Broodbakkerij in het Chinesche kamp alhier, geopend heeft, alwaar dagelijks verkrijgbaar zijn:

Brooden van 5 ons à 25 duiten.
» » 2½ » » 12 »
» » 1¼ » » 6 »
Beschuit, per stuk » 2 »

Bestellingen van Tulbanden, Taarten, enz. worden mede aangenomen, mits zij een dag vooruit plaats hebben.

(2798) THE KIEM SOEIJ.

Buitenzorg, 10 *September* 1857.

OPVOEDINGS-GESTICHT

voor

R. C. Jonge Heeren, onder het bestuur van J. van Buuren.

Sedert jaren gevestigd te *Bodegraven*, aan den Rijn, provincie Zuid-Holland tusschen Leiden en Utrecht. Deze inrigting wordt ouders en voogden beleefdelijk aanbevolen. Het onderwijs omvat het **Hollandsch**, **Fransch**, **Engelsch**, **Hoogduitsch**, **Latijn** en **Grieksch**, naar verkiezende ook het **Italiaansch** en **Spaansch**; verder alle wetenschappen, welke gevorderd worden voor 's lands inrigtingen. De bovengenoemde kan op de besten uitslag van talrijke zijner elèves bogen.

Men betaalt voor kost en onderwijs in de gewone talen *f* 800,—.

Bodegraven, *Julij* 1857. (2787)

Een jong mensch, Nederlander van geboorte, onlangs van daar aangekomen, vroeger bij den Handel werkzaam geweest, bekend met boekhouden, Hollandsche en Duitsche correspondentie, tevens niet onbekend met de Fransche en Engelsche taal, zag zich gaarne aan een handelshuis of bij eene landelijke onderneming geplaatst, kunnende zoo wel omtrent gedrag als bekwaamheid voldoende getuigschriften, produceren.

Reflecterende gelieve zich te adresseren onder La. F. bij

(2811) H. M. VAN DORP.

Een **Onderwijzer** verzoekt eene Gouverneurs-betrekking.

Adres Z. Bureau Java-Bode.—Franco.

(2757)

Wordt spoedig verlangd eene **Gouvernante**, liefst van eene eenigzins gevorderde leeftijd, om 6 kinderen onderwijs te geven in de Hollandsche en Fransche talen en Piano, tegen eene bezoldiging van *f* 200 's maands, welke naar gelang van bekwaamheid verhoogd zal kunnen worden.

Adres onder lett. C X aan den boekhandelaar

(2789) VAN DORP, te Batavia.

Wordt gevraagd bij eene Europesche familie eene **BONNE**. Adres letter A bij den Heer

(2767) H. M. VAN DORP.

Wordt gevraagd eene **GOUVERNANTE** bekwaam om drie meisjes te onderwijzen in de Fransche en Hollandsche talen, Piano en alle vrouwelijke handwerken.

Adres franco onder letter **A** postkantoor Probolingo.

(2756)

Men verlangt voor het weezen gesticht te Soerabaya eenen binnenregent, die gehuwd is, tot de protestantsche kerk behoort, een onbesproken leven leidt en bij magte is, aan de weezen het noodige onderwijs te geven. Daarenboven zal het moeten blijken, dat zijne echtgenoote geschiktheid heeft, om de taak, die zij zich als binnenregentes zal gesteld zien, naar behooren te vervullen.

Nadere inlichtingen zijn te verkrijgen bij den kerkenraad der protestantsche gemeente te Soerabaya.

(2754)

Houders van Cognossement aan Order over **1** $^2/_{38}$ 88 kistjes Lood, aangebragt per het schip *Catharina Maria*, kapt. *G. L. Gortmans*, afgeladen te Rotterdam door *P. Varkevisser & Zoon*, qq., worden verzocht zich bekend te stellen bij

(2806) B. KOPERSMIT & Co.

Verloren

op de laatste reis der Stoomboot *Koningin der Nederlanden*, van Singapore herwaarts, **een zwart lederen Wedgwood's Manifold Portefeuille**, circa 12 dm. lang bij 9 dm. breed, inhoudende 4 of 5 sleutels en eenige afschriften van brieven.

De kist is voorzien van een rond slot met veeren.

De vinder wordt verzocht dezelve terug te bezorgen bij de ondergeteekenden en kan op eene billijke belooning rekenen.

(2749) MACLAINE, WATSON & Co.
Directeuren der N. I. St. Maatschappij.

VERMIST.

Eene kist, geadresseerd aan den heer *J. B. Osten* te Soerabaya, vermoedelijk gelost uit het Ned. schip **LANDBOUW**, kapt. **P. A. Kleinenberg.**

Mogt dezelve door vergissing elders gedeponeerd zijn, verzoeken de ondergeteekenden, daarvan aan hen kennis te willen geven.

(2753) J. CEZARD & Co.

Verloren.

Zaturdag avond den 12den dezer, **op Rijswijk of Tana Abang**, een gouden geëmailleerde Bracelet. De vinder gelieve denzelven terug te bezorgen bij

(2809) LANGE & Co.

COURANTEN EN TIJDSCHRIFTEN VOOR 1858.

Eene prijslijst waarop meest alle Europesche bladen zijn opgenomen, is op franco aanvrage verkrijbaar gesteld.

Beleefdelijk verzoeken wij de bestellingen voor 15 October te mogen ontvangen, opdat vooral voor vreemde bladen de opgave tijdig kunne worden verzonden.

(2755) E. FÜHRI & Co.

Soerabaya, den 7 *September* 1857.

VERTREKKENDE PERSONEN.

H. Meijer en Familie naar Nederland, gemagtigden *van der Meulen & Co.* (2800)

Het stoomschip **LANGAN LAMONGAN** vertrekt den 20sten a. s. van hier naar **SAMARANG**. Adres

(2801) LEVERT & Co.

Vracht en Passage naar Soerabaija

wordt aangeboden met het Nederlandsch brikschip **HENRIETTE**, gevoerd door kapt. **H. Chevallier**, om in het begin der volgende week derwaarts te vertrekken.

Adres bij den gezagvoerder in het Hotel des Indes of bij

de Agenten,

(2802) VAN DER BURG, VRIESENDORP & CO.

Batavia, 16 *September* 1857.

Le trois mâts klipper neuf, **le JULES CEZARD**, Capitaine **Le Sergeant**, partira pour **Nantes** le 25 Courant.

S'adresser pour passages aux

Agens,

(2785) J. CEZARD & Co.

Passage naar Nederland.

Wordt aangeboden met het snelzeilend Ned. schip **SIRIUS**, Kapt. **H. Mulder**, vertrekkende tegen het einde der volgende maand direct van hier.

Informatien te bekomen bij den gezagvoerder te Passaroeang en hier bij

de Agenten,

(2771) B. KOPERSMIT & Co.

President van Rijckevorsel,

kapt. **C. Vermij.**

Met het bovengenoemd uitmuntend tot den overvoer van Passagiers ingerigt Fregatschip dagelijks alhier van de kust terug verwacht wordende, is nog gelegenheid tot passage naar Rotterdam.

Adres bij

de Agenten,

(2770) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het Ned. schip **ELISABETH ANTOINETTE**, kapt. **H. A. Besier**, hebbende uitmuntende inrigtingen tot den overvoer van Passagiers.

Nadere informatien te bekomen bij den Gezagvoerder te Soerabaya en alhier bij

de Agenten,

(2772) B. KOPERSMIT & Co.

Was het eene soort van nieuwsgierigheid, of was het om zich van de zaak te overtuigen, — hoe het zij, de langgesprokene boog zich over het ligchaam, en deinsde toen zoo schielijk terug.

»Zonderling!" riep hij getroffen. »Op *mij* lijkt hij wel niet, maar op *haar*, op *haar!* Kom," voegde hij na eene poos bij, »kom, laten wij heengaan en hem hier laten liggen, hij moge nog leven of niet." »Heidaar, mijnheer! daar valt mij wat in!" begon de eerste weder, na eene korte poos. »Gij weet dat ik niet heel nauw van consicientie ben, en als gij het verstrekt wilt, dan werp ik dien snaak," op den drenkeling wijzende, »dadelijk in zee. Ge moet weten, ik was een beetje verrast, om de gelijkenis. Maar er zijn op deze eenzame plekken speurhonden; toeschouwers, waar men zulke apengezigten ook niet aantreffen? Nu. hebben zich reeds altijd verwonderd, dat tegenwoordig zoo dikwijls schepen in deze omstreek schipbreuk lijden, en nooit een levend wezen gered wordt. Wat denkt u, wanneer wij dien drenkeling — zie, bij bezijn voet alweer! — wat dunkt u, zeg ik, indien wij dien drenkeling in uwe woning bragten, hij er van opkomen of niet? Het schijnt een zeeoffi..., en de zaak zou opzien baren, en wel altijd in ons voordeel." — »Neen, neen, malligheid!" viel de ander schielijk in; maar weldra begon hij de zaak nader te overwegen. »Zeker," zeide hij na eene poos, »ik geloof dat uw raad niet zoo geheel en al kwaad is. Bovendien zijn de grotten, waarin wij de provisie bewaren, leeg, en zulk eene historie zou wel goed wezen om die wijsneuzen eens eene poets te spelen. Naar Drontheim," voegde hij er naderhand bij, »moet een bluffend verslag worden opgezonden. Hoor, Jean! pak den vent maar op, en dan weg er mee!"

Naauwelijks had de laatste deze woorden gesproken of de ander pakte den drenkeling op de gebruikelijke wijze bij de beenen, en ligtte hem op, opdat hij het ingezwolgen water zou kwijt raken. Vervolgens — want hij was een sterke kerel — wierp hij hem met een zwaai op zijnen schouder, en begon zijnen terugtogt. Langzaam volgde zijn makker hem over het krassende zand na, en weldra was het met scheepspuin bedekte strand eenzaam als te voren.

De streek, waarin de zoo even beschrevene passage voorviel, was verscheidene mijlen ten noorden van Drontheim gelegen. Zij was zeer bar en woest. Bijna alle akkerbouw was hier verdwenen, en in de enkele hoeven, die mijlen ver van elkander af lagen, en waarin armzalige huisgezinnen leefden, was een weinig veeteelt het eenig middel van bestaan. Met plantengroei was het allertreurigst gesteld. Van boomen had men alleen den pijnboom en den berk; de eerste echter was zeer klein en met lang nederhangend mos bedekt, en vertoonde dikwijls bevrorene toppen; de tweede was ook laag, had kromme takken en een door koude en zeelucht zwart geworden bast. Zoo slecht, als het er met de boomen uitzag, was het ook met de overige plantenwereld gesteld; de bezienstruiken alleen maakten hierop eene uitzondering.

Omstreeks een kwartieruurs van de baai, waar de overblijfselen van *het Zeepaard* waren komen aandrijven, midden op eene uitgebreide vlakte, die het uitzigt op afgelegene kale bergen aanbood, lag een vrij zonderling gebouwd huis. In het algemeen geleek het wel naar de boerenhuizen in de omstreek, maar men zag toch dadelijk, dat het met meer zorgvuldigheid was ingerigt, en grooter gemakken aanbood. Wel was het met eene zeer gewone houten heining omringd, de wanden waren op elkander gelegde balken, die met mos in de voegen waren toegestopt; maar de vensters waren grooter, de deuren gemakkelijker dan in andere Noorweegsche boerenhuizen. Buitendien zeide eene boven de deur geplaatste inscriptie den aankomende terstond, dat hij geen der laatsten voor zich had. De inscriptie luidde namelijk: *Naturae et Otio* (Aan natuur en rust gewijd.)

(Wordt vervolgd.)



Passage naar Nederland

wordt aangeboden, per het snelzeilend en bijzonder ruim ingerigt barkschip, **JACOBA CORNELIA**, Kapt. **F. Rosenboom,** om vermoedelijk medio October, direct van hier te vertrekken.

Adres bij *de Agenten*,
(2752) J. CEZARD & Co.

BATAVIA.

In den vroegen morgen van den 15 dezer, is zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal, met gevolg, van deze hoofdplaats naar Buitenzorg vertrokken.

— Op den 14 dezer des morgens ten 5 ure, ontstond er, zonder dat men daarvan de oorzaak kent, brand in eene loods, half met atappen gevuld, staande in de kampong Djawa achter het huis van en behoorende aan den Inlander Kisan, van beroep atapverkooper. De afstand der andere huizen, en de toegeschotene hulp, vooral het spoedig werken van de brandspuit No. 6, deden dien brand gelukkig slechts tot die loods bepalen, zoodat de door denzelven te weeg gebragte schade betrekkelijk als niet zeer belangrijk beschouwd kan worden.

— Van [illegible] met de Japansche aangelegenheden zeer goed bekenden persoon, ontvingen wij ter plaatsing de onderstaande regelen:

Als een verblijdend bewijs, dat men ook in Japan vooruit gaat, diene het volgende:

De landsheer van Mito heeft al de bronzen en koperen beelden van de Budaishische tempels in zijn landschap laten bijeenzamelen, doen smelten en er kanonnen van gieten, waarmede thans dag en nachtschoten gedaan worden.

Voegt men hierbij de boven alles verblijdende ontdekking, dat in het dorpje Oezakami, digt bij Nagasaki, alsmede in andere landschappen, zoo als in dat, Trikoesen genaamd, Christenen ontdekt zijn, dan gelooven wij, dat men met grond mag vertrouwen, dat Japan weldra in de rij der natien zal treden, die door gemeenschappelijk verkeer, aan het groote doel, wereldverbroedering, medewerken.

— Wij herinneren onzen lezers, dat volgens de Almanak en Naamregister voor Nederlandsch Indië en de Kantoor-Almanak, gedrukt bij den heer W. Bruining, op den 18 dezer eene in deze gewesten zigtbare ringvormige zonsverduistering zal plaats hebben. De eerste stelt echter derzelver begin ten 11 ure 59 min. 's voormiddags en einde ten 3 ure, 10 min. en 46 sec. des namiddags, de tweede daarentegen het begin op 9 ure, 45 min. 's voormiddags en het einde op 3 ure en 40 min. 's namiddags. De tijd zal, hopen wij, ons doen zien, wie van beide gelijk heeft.

— Bij de *Javasche Courant* van heden is gevoegd een staat van den stand van het Rijstgewijs op Java onder ultimo Augustus, waaruit blijkt dat dezelve was.

Zeer gunstig. In de residentien Japara, Rembang, Banjoemaas, Kadoe, Madioen en Kedirie.

Gunstig. In de residentien Batavia, Cheribon, Soerabaya, Probolingo, Bezoekie, Banjoewangie en Bagelen.

Vrij gunstig. In de residentien Bantam, Krawang, Preanger regentschappen, Tagal, Pasoeroean en Patjiian.

Vrij goed. In de residentie Samarang.

Ongunstig. In de residentie Pekalongan.

Van de residentien Buitenzorg, Djocjocarta en Soeracarta geene opgaven.

Sumatra's Westkust. Den 19 Augustus werden te Padang twee vrij hevige aardschuddingen gevoeld, waardoor echter geene schade werd aangerigt.

Gedurende de maanden Junij, Julij en Augustus kwamen ter reede Padang vijf Nederlandsche, twee Engelsche en twee Fransche schepen, benevens een Zweedsch en een Hamburgsch schip; alle bestemd om de Sumatrasche producten naar de Europesche markt te vervoeren. De aanwezigheid van deze schepen met nog acht kustvaarders gaf aan Padang eene groote bedrijvigheid.

De handel van de Atjinesche havens was in het laatste kwartaal vrij levendig.

Benkoelen. Op den 11 Augustus werd in het belang der topographische opname van dit gewest, door den 1sten luitenant F. G. Steck, de top beklommen van het Suikerbrood (Goenoeng Boenkoe). Deze beklimming moet, volgens mededeeling van geloofwaardige personen, herhaaldelijk, doch zonder gunstig gevolg, door anderen beproefd zijn.

Volgens berigt van den controleur van Seloema, hadden 200 à 300 goed gewapende Pasoemahs zich te Tandjoeng-Menang (Pasumah Oeloe Alas) vereenigd, met het voornemen een inval op ons grondgebied te doen. Tot tweemalen hadden zij de doeson Talang Drian aangevallen en hevig beschoten, doch de bewoners hadden die aanvallen met goed gevolg afgeslagen, waardoor de vijand genoodzaakt werd tot over de grens terug te trekken. Van de doesonbewoners werden bij die gelegenheid 3 gekwetst; de vijand liet 2 dooden achter en voerde eenige gewonden mede.

Deze togt schijnt door de Pasoemahs te zijn ondernomen, om zich te wreken wegens het vermoorden door volk van Talang Drian van drie lieden uit Pasoemah. De daders van dezen moord zijn gevat en worden teregt gesteld.

In de onmiddelijke nabijheid van het assistent residentie-kantoor heeft men in den nacht van 22 Augustus gepoogd eene woning in den brand te steken. Deze poging werd echter verijdeld.

Jav. Cour.

Soerabaija, 9 Sept. Maandag nacht ten 3 ure ontstond er brand in de kampong Podjok, die, *zoo men wil*, door onvoorzigtigheid tijdens een groot feest zou ontstaan zijn.

Gelukkig zijn er slechts 2 huizen verbrand.

(*Soer. N. en A. Blad.*)

Malang. De in deze afdeeling gelegen vulcaan *Smeroe*, werkt sedert eenige dagen zoo geweldig, dat de oudste ingezetenen dezer plaats zich iets dergelijks niet herinneren.

Ontploffingen, voorafgegaan en gevolgd door sterke onderaardsche geluiden, volgen elkander zonder tusschenpoozen op, en de bevolking staart dien reus van Java's bergen vol ontzetting aan. — De rookkolommen, die gewoonlijk des morgens en des avonds uit den Krater op stijgen, worden niet meer waargenomen, evenmin als aschregens, die anders zoo vaak nedervallen.

De Assistent-Resident van Malang, zich in den nacht van 31 Aug. jl. in de Pasangrahan te Madjak op circa 35 palen van den voet des bergs gelegen, bevindende, werd met het hem vergezellend gezelschap, dien geheelen nacht door genoemde geluiden uit den slaap gehouden.

— Op ultimo Augustus was in de verschillende Pakhuizen dezer afdeeling ingekocht, eene hoeveelheid van 81887 picols Koffij. Hiervan werden gedurende die maand naar de Strandpakhuizen afgevoerd, eene hoeveelheid van 37670 piols.

(*Pasoer. N. en A. Blad.*)

NEDERLAND.

STATEN GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Het ontwerp van wet lett. A, tot afschaffing van slavernij in West Indië, luidt als volgt:

Eerste Hoofdstuk.

Over de wijze van afschaffing der slaverij in de kolonie Suriname.

Art. 1. De slavernij in de kolonie Suriname wordt afgeschaft: *a.* voor zooveel betreft de gouvernementsslaven, door een besluit van den gouverneur van Suriname; *b.* voor de slaven, die krachtens de bestaande verordeningen een wettig regt op manumissie verkregen hebben, door en met de afkondiging dezer wet, onverminderd de bevoegdheid der meesters om, binnen het jaar, van den gouverneur te eischen eene schadeloosstelling, evenredig aan de diensten, die zij van die slaven nog konden vorderen; *c.* voor alle andere slaven, door onteigening tegen schadeloosstelling, overeenkomstig de bepalingen dezer wet. Binnen dertig dagen na de afkondiging dezer wet zal met de onteigening een aanvang gemaakt worden.

Art. 2. De wijze van regtspleging bij de onteigening, in het vorig artikel onder lit. *c* bedoeld, te volgen, wordt door ons bij een afzonderlijk reglement voorgeschreven.

Tweede Hoofdstuk.

Over de berekening der schadeloosstelling.

Art. 3. De schadeloosstelling wordt bepaald per hoofd, naar rede van den ouderdom der slaven, op de volgende wijze: Voor een slaaf of voor eene slavin tot en met 5 jaren oud *f* 50; boven de 5 tot en met 10 jaren oud *f* 100, boven de 10 tot en met 15 jaren oud *f* 250; boven de 15 tot en met 20 jaren oud *f* 350; boven de 20 tot en met 25 jaren oud *f* 550; boven de 25 tot en met 35 jaren oud *f* 700; boven de 35 tot en met 40 jaren oud *f* 550; boven de 40 tot en met 45 jaren oud *f* 350, boven de 45 tot en met 50 jaren oud *f* 250; boven de 50 tot en met 55 jaren [illegible] oud *f* 50.

Art. 4. Ter bepaling van den ouderdom der slaven strekken voor zooveel de toepassing van art. 3 betreft, de slavenregisters tot rigtsnoer. Wanneer de maand en de dag der geboorte daaruit niet blijken, wordt als geboortedag aangenomen de eerste Julij van het in het register bekend gestelde geboortejaar.

Art. 5. Voor schadeloosstelling komen niet in aanmerking: *a.* slaven op het etablissement Batavia geplaatst en dezulken, die volgens de publicatie van 7 September 1830 (*Gouvernementsblad* No. 18) als door *boasi lepra* of besmettelijke elephantiasis aangetast, hadden behooren te worden aangegeven. Ten aanzien van hen, die slechts verdacht (suspect) worden verklaard met eene dier kwalen besmet te zijn, blijft de beslissing omtrent hunnen gezondheidstoestand en over de vraag, of voor hen al dan niet schadeloosstelling verschuldigd is, een jaar opgeschort; *b.* wegloopers, langer dan twee jaren afwezig; *c.* tot dwangarbeid veroordeelden, wier straftijd eerst na vier jaren eindigt. De bestemming der na de uitvoering dezer wet teruggekeerde wegloopers en van ontslagenen uit den dwangarbeid wordt door den gouverneur van Suriname bepaald in overeenstemming met de beginselen dezer wet.

Art. 6. De vastgestelde schadeloosstelling strekt niet slechts voor den persoon van den slaaf, maar ook voor zijne kleederen, zijn pluimvee, en verder voor alle roerende zaken, die volgens gebruik, kunnen gerekend worden hem in het bijzonder toe te behooren en te zijner beschikking te hebben gestaan.

Art. 7. De schadeloostellingen, in art. 3 bepaald, zijn alleen van toepassing op gezonde slaven. Voor ziekelijke slaven wordt een mindere prijs betaald, bij taxatie vast te stellen door twee geneeskundigen, waarvan een van gouvernementswege en de andere van wege den eigenaar benoemd wordt, Bij verschil van gevoelen wordt de beslissing overgelaten aan eenen door het hoogste regterlijk collegie te Paramaribo te benoemen onzijdigen persoon.

Art. 8. De betaling van het gewaardeerd bedrag geschiedt bij de werkelijke in bezit stelling van en overgave der slaven aan het gouvernement. Zij heeft plaats aan de belanghebbenden of hunne gemagtigden, te hunner keuze in mandaten op de koloniale kas of op de Nederlandsche schatkist. Geene keuze uitgebragt zijnde wordt de betaling op de eerstgenoemde wijze gedaan.

Art. 9. Wanneer de meester of eigenaar nalatig is om, daartoe opgeroepen, de vrijgemaakte slaven over te geven, geschiedt de betaling door storting in de consignatiekas der kolonie. Hetzelfde heeft plaats wanneer derden aanspraak maken op het bedrag voor schadeloosstelling aan den meester of eigenaar verschuldigd, tenzij partijen eenen sequester benoemen, in wiens handen de betaling kan geschieden.

Art. 10. De betaling, volbragt op eene der wijzen in de art. 8 en 9 omschreven, geeft regt tot in bezit neming.

Art. 11. De bij deze wet bedoelde onteigening brengt van regtswege mede het ophouden van alle op de slaven klevende verbanden en regtsaanspraken van derden. De regten, voortvloeijende uit de verbanden, die op gronden en slaven kleefden, zullen, wat de slaven betreft, worden uitgeoefend op de som der aan den onteigende toegekende geconsigneerde schadeloosstelling. De hypotheekhouder oefent zijn regt uit op die som, onverschillig of zijne schuldvordering al dan niet opeischbaar zij.

Art. 12. Door en met de in-bezit-stelling of in-bezitneming wordt de eigendom van slaven, als een burgerlijk regt, onherroepelijk opgeheven, en alle overdragt van hunne personen of van hunnen arbeid, als verhandelbare zaken, voor altoos verboden. Zij zullen dien ten gevolge voortaan met alle reeds vrijgegevene slaven gezamentlijk onder de benaming van inlandsche bevolking, en afzonderlijk als inlanders aangeduid worden.

Art. 13. Tot op het tijdstip der in-bezit-stelling of in bezit neming, blijven de slaven onder het gezag van hunne meesters of hunne vertegenwoordigers en zaakgelastigden van dezen. Deze zorgen dat in het beheer en toevoorzigt tot op den dag der in bezit-stelling of in-bezit neming behoorlijk worde voorzien. Verzuim of opzettelijke nalatigheid te dien aanzien wordt gestraft met geldboete of gevangenis, naar mate van de omstandigheden, volgens de bepalingen van het aan deze wet geannexeerde reglement.

Art. 14. De schadeloosstelling aan de eigenaars en meesters, ten gevolge van deze wet verschuldigd, worden gekweten uit nader door de wet aan te wijzen middelen.

Derde Hoofdstuk.

Bepalingen aan al de vrijgemaakte slaven gemeen.

Art. 15. Door *plantageslaven* verstaat deze wet dezulken, die ten name van plantages of gronden, door *particuliere slaven* die, welke ten name van partieuliere personen op de slavenregisters zijn ingeschreven. Slaven die, hoewel in het laatste geval verkeerende, echter gedurende meer dan twee jaren vóór de afkondiging dezer wet op plantages of gronden gewerkt hebben, worden als *plantage*-slaven beschouwd. De kinderen na de afkondiging dezer wet uit slaven geboren, zijn vrij. Zij blijven, even als de reeds geborenen tijdens die afkondiging, onder de magt hunner ouders, tot dat zij den vollen ouderdom van twaalf jaren bereikt hebben.

Art. 16. De vrijgemaakte slaven worden van staatswege onderworpen aan een bijzonder toezigt. Zij zijn niet gehouden tot andere pligten en werkzaamheden, dan die hun door Ons of van Onzentwege, in overeenstemming met deze wet, bij algemeene of hen in het bijzonder betreffende verordeningen zijn of worden opgelegd. Ieder die de schadeloosstelling, door den Staat voor zijne vrijmaking aan zijnen voormaligen meester betaald, heeft teruggegeven, zal van het in dit artikel bedoeld bijzonder toezigt en de verordeningen, daartoe betrekkelijk, des verkiezende, ontslagen kunnen worden.

Art. 17. De slaven treden in het genot van de afschaffing der slavernij onder de voorwaarden, uitgedrukt in deze wet en in de tot hare uitvoering strekkende verordeningen. Het niet naleven dier voorwaarden wettigt het bezigen van dwangmiddelen van staatswege.

Art. 18. Het verzekeren der verpligtingen en werkzaamheden, aan de vrijgemaakte slaven op te leggen, en het handhaven der openbare orde tusschen hen on[illegible]n, tevens aanwijzende hoedanig gehandeld wordt, wanneer strengere maatregelen worden gevorderd, en in welke gevallen en door welke magt de schuldigen kunnen verwezen worden naar *tucht plantages* en, bij zwaarder vergrijp, naar *straf plantages*.

Art. 19. Allen, die krachtens de tegenwoordige wet uit de slavernij worden ontslagen, zijn verpligt om op den voet, nader door Ons te bepalen, bij te dragen tot vorming van een fonds, bestemd om aan den Staat de kosten van hunne vrijmaking terug te geven.

Art. 20. Die van het mannelijk geslacht zijn, op den voet door Ons te bepalen, verpligt tot diensten in het algemeen belang der kolonie. Zij hebben eene uitdrukkelijke vergunning noodig tot het dragen van wapenen.

Art. 21. Zij zijn onderworpen aan bepalingen, ten doel hebbende het weren van ledigging, omzwerving en zedeloosheid, het verzekeren van het geregeld onderwijs der kinderen en van de godsdienstige opleiding van allen en de bevordering van het familieleven.

Art. 22. Allen zijn gehouden op den voet, Onzentwege te bepalen, te voorzien in de kosten van hunne godsdienstige opleiding, van het onderwijs der kinderen, van de verpleging der kranken en van de ondersteuning van hulpbehoevenden en bejaarden.

Vierde Hoofdstuk.

Van de vrijgemaakte plantage slaven en van hunne bestuurders.

Art. 23. Voor de uitoefening van het staatsgezag over de vrijgemaakte plantage-slaven wordt de kolonie Suriname verdeeld in districten, bestuurd door op de plaats gevestigde ambtenaren.

Art. 24. Aan de vrijgemaakte plantage-slaven wordt, behoudens het bepaalde bij art. 26, de keuze gelaten om met de eigenaars der plantages of gronden, door hen bewoond tijdens de afkondiging van deze wet in de kolonie Suriname of met die van andere plantages of gronden, overeenkomsten te sluiten tot het verrigten van geregelden arbeid gedurende eenen tijd van niet minder dan twaalf maanden. Die overeenkomsten worden aangegaan ter diligentie en ten overstaan van de ambtenaren, bedoeld in art. 23.

Art. 25. Behalve de verdere bemoeijingen en het gezag, op te dragen aan de ambtenaren, bedoeld in art. 23, zorgen dezen, dat de plantage-arbeiders voldoen aan de verpligtingen, die zij op zich nemen tegenover de eigenaren van plantagien en gronden, en wederkeerig dat door laatstgemelden met naauwkeurigheid worden nagekomen de verbindtenissen, tusschen hen en de arbeiders aangegaan.

Art. 26. Wanneer de vrijgemaakte plantage-slaven, binnen een in elk geval door den gouverneur van Suriname te bepalen tijd, geen gebruik maken van de bevoegdheid, hun bij art. 24 gelaten, of wanneer geene eigenaren van plantages of gronden gevonden worden, genegen tot het aangaan met hen van overeenkomsten, voldoende aan de gestelde vereischten, of ook wanneer die overeenkomsten zouden ten gevolge hebben het verblijf der vrijgemaakten op plaatsen, waar het burgerlijk gezag zich niet naar behooren kan doen gelden; of

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 16 September 1857, No. 74.

eindelijk wanneer zij zich vrijwillig onderwerpen aan de beschikkingen, die van staatswege omtrent hunne maatschappelijke vestiging zullen worden genomen, — in die gevallen worden zoodanige vrijgemaakte plantageslaven, onder de leiding van gouvernements-ambtenaren, vereenigd in *landelijke gemeenten*.

Art. 27. De landelijke gemeenten worden gevestigd in de buiten-divisien der kolonie Suriname. De daartoe benoodigde gronden worden, des noodig bij aankoop of door middel van onteigening ten algemeenen nutte, verkregen. Elke gemeente bevat eene bevolking van hoogstens 1500 zielen.

Art. 28. De ambtenaar, met het bestuur der gemeente belast, wordt bijgestaan door *oudsten*, uit de gemeenteleden te kiezen.

Art. 29. Aan elke gemeente wordt, in gemeenschappelijken en onverdeelbaren eigendom, toegewezen eene uitgestrektheid gronds, geschikt voor de teelt van suikerriet en voedingsmiddelen.

Art. 30. De gemeenten hebben, zooveel mogelijk, een zelfstandig bestaan.

Zij worden, onverminderd het bepaalde in artt. 19 en 22, op den weg gebragt om door de vruchten van vereenigden en gemeenschappelijken arbeid te voorzien in de voeding, kleeding en huisvesting van allen.

Art. 31. Bij de vorming van gemeenten wordt gezorgd, dat geene gezinnen worden gescheiden, en dat magten, aan gemeenschappelijken arbeid gewend, zooveel mogelijk worden bij elkander gehouden.

Art. 32. De gemeenteleden zijn, in den regel, landbouwers. Elk gemeentelid, boven den ouderdom van twintig en beneden dien van zestig jaren, is aan de gemeente vijf dagen arbeids in de week verschuldigd, den dag gerekend op negen werkuren, het gaan tot en wederkeeren van den arbeid daaronder begrepen. Gemeenteleden boven de twaalf en onder de twintig jaren zijn verrigten arbeid, overeenkomstig hunne jaren en krachten.

Art. 33. Behalve het onverdeelbaar regt der gemeenteleden op de gronden, in artt. 29 bedoeld, kunnen zij binnen de grenzen der gemeenten tuingronden van haar in erfpacht bekomen. Tot dat einde wordt aan elke gemeente eene uitgestrektheid verdeelbare gronden aangewezen.

Art. 34. De veldarbeid der gemeenteleden heeft in den regel en behoudens de uitzonderingen door plaatselijke omstandigheden gevorderd, ten voorwerp de cultuur van suikerriet. Het malen van dat riet en de bereiding van suiker wordt overgelaten aan hen, die zich daartoe bij bijzondere overeenkomsten, onder goedkeuring van den gouverneur van Suriname, zullen verbinden. Deze overeenkomsten kunnen voor eene enkele gemeente of voor meerdere gezamenlijk worden gesloten.

Art. 35. De wijze van beheer en verantwoording der geldmiddelen van de gemeenten wordt, onder Onze goedkeuring, door den gouverneur van Suriname geregeld.

Art. 36. Het ten uitvoer leggen van het bepaalde bij de artt. 24 en 26 wordt voorafgegaan door eene mondelinge opheldering van de bedoelingen des wetgevers en van de betrekkelijke voordeelen der gemeentelijke vereeniging. Die opheldering wordt opgedragen aan eene of meer commissiën, Onzentwege in te stellen.

Vijfde Hoofdstuk.

Van de vrijgemaakte particuliere slaven en hunne bestuurders.

Art. 37. De vrijgemaakte particuliere slaven vormen vereenigingen, waarvan de zetel is gevestigd in de stad Paramaribo en die, onder de benaming van *gilden*, door gouvernements-ambtenaren worden bestuurd.

Art. 38. De gilden hebben, zooveel mogelijk, een zelfstandig bestaan.

Art. 39. De *gildeleden* zijn in den regel ambachtslieden en huisbedienden. Boven de achttien jaren oud, zijn ze tot het einde van hun zestigste jaar aan het gilde, waartoe zij behooren, een arbeid verschuldigd, die naar mate van den aard van hun beroep, wordt geëvenredigd tot dien, voor de gemeenteleden vastgesteld in art. 32. Gildeleden, boven de twaalf en onder de achttien jaren oud, zijn tot arbeid volgens hunne jaren, krachten en bekwaamheid verpligt.

Zesde Hoofdstuk.

Van den regtstoestand der vrijgemaakte slaven.

Art. 40. Met betrekking tot het burgerlijk regt zijn de vrijgemaakte slaven onderworpen aan bijzondere bepalingen met opzigt tot: *a.* de inschrijvingen in geboorte-, sterfte- en huwelijksregisters; *b.* het huwelijk en zijne gevolgen; *c.* de echtscheiding; *d.* de minderjarigheid; *e.* de voogdij; *f.* het versterfregt; *g.* de uiterste willen; *h.* het regt van beraad, voor zooveel weduwen betreft; *i.* de overeenkomsten en de gevolgen daarvan.

Art. 41. Bijzondere bepalingen worden, te hunnen behoeve, vastgesteld met betrekking tot: *a.* het bewijs in geschillen, rakende den inhoud, de voorwaarden en de uitvoering van verbindtenissen en overeenkomsten; *b.* de proceduren in acht te nemen door hen, die burgerlijke geschillen brengen voor de ambtenaren, belast met het bestuur der districten, gemeenten en gilden; *c.* de bevoegdheid der regters, wanneer geschillen ontstaan over verbindtenissen of overeenkomsten tusschen de vrijgemaakten, volgens deze wet, en andere ingezetenen. *d.* de wijze van uitvoering der vonnissen, waarbij de vrijgemaakten, volgens deze wet, tot geldboeten worden veroordeeld.

Zesde Hoofdstuk.

Over uitvoering en herziening.

Art. 42. De verordening, voorschriften en regelingen vereischt ter uitvoering der bepalingen van deze wet, worden door Ons of Onzentwege door den gouverneur van Suriname, onder Onze nadere goedkeuring, vastgesteld.

Art. 43. Deze wet wordt herzien zoodra de maatschappelijke toestand der vrijgemaakten het vordert, en uiterlijk tien jaren na hare afkondiging in de kolonie Suriname. Bij die herziening wordt inzonderheid in overweging genomen, of en in hoeverre de regte toestand der vrijgemaakten in overeenstemming kan worden gebragt met het algemeen burgerlijk regt, op dat tijdstip in de kolonie Suriname van kracht.

Art. 44. Jaarlijks wordt aan de Staten-Generaal een uitvoerig verslag gegeven van de maatregelen, tot uitvoering van de tegenwoordige wet genomen.

Overgangsbepalingen.

Art. 45. De slaven hebben geene aanspraak op de regten of voorregten. hun bij deze wet toegekend, zoo lang zij niet, onder goedkeuring en bekrachtiging der overheid, als vrije arbeiders erkend, in de hun aangewezene gemeenten werkelijk gevestigd of in de gilderol opgeschreven zijn. Inmiddels blijven de bestaande reglementen en verordeningen, de slaven of den slavenstand betreffende, van kracht, en blijft de gouverneur van Suriname, van wege den Nederlandsche staat, alle regten van eigenaar, met uitzondering alleen van die van verkoop of overdragt, uitoefenen.

Art. 46. De gouverneur van Suriname is bevoegd om, uit hoofdde van bijzondere omstandigheden, ten aanzien van èèn of meer districten, gemeenten of gilden, de werking der bepalingen voorkomende in het voorgaande artikel, in het geheel of ten deele te verlengen. Deze maatregel wordt genomen voor niet langer dan één jaar. De gouverneur geeft van dit besluit en van de beweegredenen terstond kennis aan den minister van kolonien, blijvende uitsluitend aan Ons eene verdere verlenging van den voornoemden termijn voorbehouden, onder nadere bekrachtiging door de wet.

Art. 47. De tegenwoordige wet wordt afgekondigd door plaatsing in het *Gouvernementsblad* der kolonie Suriname. De tijd waarop dezelve in werking treedt, wordt door Ons bepaald.

(*Nieuwe Rott Cour. 26 Julij.*)

— Voor zes jaren hadden de bewoners van het Hollandsche Veld, gemeente Hoogeveen, behoefte aan eene Protestantsche kerk; er waren door bemoeijingen van invloedrijke personen gelden bijeengebragt; echter ontbrak ten laatste nog *f* 2000, benoodigd voor den bouw. Dit vernam een letterkundig Istraëliet te Coevorden; hij schreef eene predicatie en deed die uitgeven met het doel, dat de opbrengst daarvan zou strekken tot stijving der ontbrekende som. Bereids hadden HH. MM. prins Frederik, leden van het hof en meerdere grooten van den lande ingeteekend, toen de synode plotseling de ontbrekende som toestond; thans vernemen wij, dat genoemde schrijver een zeer vleijenden brief met geschenk ontving van een buitenlandsch hooggeplaatst Protestant, zoo om het stuk zelf als om het genoegen, dat de schrijver als Iraëliet hierdoor het bewijs had geleverd, hoe verdraagzaam in Nederland de onderscheiden gezindten onderling zijn.

— Geruimen tijd geleden ging de Spaansche regering eene verbindtenis aan met een leverancier, voor de levering van zekere benoodigdheden voor het gouvernement, waarvan het verschuldigde bij termijnen zou worden betaald en waarvoor een kapitaal van 1½ millioen aan stukken van Spaansche binnenlandsche schuld, als onderpand bij een bankier werd gedeponeerd. De termijnen der schuld werden door het gouvernement geregeld betaald, toen men op zekeren dag vernam, dat de bankier zich met een pistoolschot van het leven had beroofd. Eene inventarisatie had tot uitkomst, dat er niets meer van het waarborg-kapitaal voorhanden was. De stukken werden niet teruggevonden, tot voor eenigen tijd zeker handelshuis te Amsterdam, uit Londen eenige stukken Spaansche Binnenlandsche schuld ontving, ten einde die a tout prix op de beurs te verkoopen. Men kreeg echter argwaan omtrent de herkomst en zond ze naar Londen terug. Thans wendde de personen te Londen zich tot een ander huis alhier, welke firma niets van het hierboven genoemde vermoeden en de stukken op onze beurs aan verschillende personen verhandelde. Middelerwijl was de 1ste Julij gekomen en werden de eerste coupons dier stukken gepresenteerd, doch de betaling geweigerd. Thans rigtte men zich door tusschenkomst van den minister van buitenlandsche zaken en den Nederl. gezant tat het Spaansche gouvernement, doch men ontving tot antwoord, dat die coupons niet werden betaald, gelijk de Spaansche regering in der tijd in de Spaansche dagbladen had aangekondigd. Men is thans zeer benieuwd den afloop dezer zonderlinge zaak te vernemen, welke aan de beurs onder de handelaars in Spaansche fondsen nog al eenigen indruk heeft gemaakt.

— Dat men niet te veel vertrouwen moet stellen in de brandkasten uit de fabriek van de heeren Giesbers & Co., te Roermond, heeft de ondervinding dezer dagen te Middelburg geleerd. Nadat bij den onlangs plaats gehad hebbenden hevigen brand, in een huis, dat alstoen geheel is verwoest, zich een brandkast van G.... & Co., had bevonden, en deze daags na dat onheil, totaal uit elkander en vernield van onder de puinhoopen te voorschijn was gekomen, hebben zich een 35tal eigenaren van brandkasten uit genoemde fabriek vereenigd, om nog twee dergelijke kasten aan eene vuurproef te onderwerpen, zijnde de eene met letterslot, en de andere met geheime sluiting. Nadat die op de werf der Commercie-Compagnie alhier gedurende een uur aan den gloed zijn blootgesteld geweest, is de eerst bedoelde kist omvergeworpen en nog een half uur met een der zijden op het vuur blijven liggen, waarna zij er uit is gehaald en verkoeld geworden; alstoen zijn twee buitenwanden weggevallen en bleek het, dat het tusschen deze en den binnenwand bevestigde hout was verkoold en ten deele verbrand. De andere kast is stil tot 6 uur blijven staan en toen afgekoeld; daarop zijn ze beide geopend en toen ontwaarde men dat bijna alle daarin des morgens nedergelegde voorwerpen geheel waren verzengd of verteerd, met uitzondering van een houten kistje, dat gaaf is wedergevonden. In de andere kast werden enkele gedrukte stukken, die in een omslag waren gepakt, ofschoon gezengd, nog leesbaar gevonden; al het op de beide bodems nedergelegd papier, is geheel teruggevonden, terwijl de op den bodem nedergelegde stempelafdrukken in rood lak gesmolten waren.

Van een en ander is behoorlijk proces-verbaal opgemaakt, hetwelk de boven verhaalde feiten constateert.

— Zoo als dit in vele Noord Brabantsche gemeenten het geval is, zoo werd ook te Chaam de toren, die aan de burgelijke gemeente behoort, gebouwd aan de kerk, die het eigendom is der Protestansche gemeente. Dezer dagen verspreidde zich de mare, dat de predikant of kerkvoogd de zich in den toren bevindende klok, die gescheurd was en seders lang niet meer gebruikt wordende, als eene oudheid bleef hangen, aan twee Amsterdamsche kooplieden, naar men verzekerde, voor *f* 1700 had verkocht. De burgemeester riep onmiddelijk den raad bijeen, en deze besliste, dat zoowel de klok als de toren het eigendom der burgerlijke gemeente waren en de gedane verkoop op eigendunkelijke wijze had plaats gehad. Den predikant of kerkvoogd werd van die beslissing kennis gegeven, doch desniettemin werd de klok een paar dagen later nedergelaten en het vervoer daarvan bepaald op een nachtelijk uur, hetgeen ook werkelijk geschiedde; de burgemeester heeft alstoen de klok in beslag genomen, ten raadhuize doen overbrengen en van het voorgevallene proces-verbaal opgemaakt.

Rotterdam, 25 Julij. In de Engelsche bladen leest men dat de gravin van Buren, den 23sten 's morgens vroeg Claridge-hotel heeft verlaten en zich met een bijzonderen trein naar Windsor heeft begeven. Aldaar bezigtigde de gravin het kasteel en gebruikte daarna een collation bij de hertogin van Kent te Frogmore, waarna zij langs den spoorweg naar Londen terugkeerde, om aldaar bij lord en lady Brougham te dineren.

ENGELAND.

Londen, 23 Julij. Op eene heden in de Londen Tavern gehoudene meeting heeft de baron van Rothschild aangekondigd, dat hij zijn mandaat als parlementslid nederlegt. Hij zal zich echter op nieuw tot candidaat stellen.

— De *Globe* zegt, dat de koningin zich dit najaar niet naar Frankrijk zal begeven, gelijk het gerucht daarvan geloopen heeft.

— De *Times* zegt, dat indien Mazzini en Ledru Rollin te Parijs bij verstek zullen worden veroordeeld in het proces, dat aldaar gevoerd zal worden ter zake van het complot tegen het leven van keizer Napoleon, zij niet langer in Engeland zullen kunnen blijven en eenig ander punt van den aardbol zullen moeten opzoeken, dat meer geneigd is hunne bloeddorstige droomen te verdragen.

— De regering heeft besloten, dat de manschappen der naar Indië bestemde regimenten niet vergezeld zullen mogen worden van hunne vrouwen en kinderen.

— In het Jonische parlement schijnen de tijdingen uit Engelsch Indie een onverwachten indruk gemaakt te hebben. De gedeputeerden met hunnen voorzitter hebben, volgens de laatste berigten van daar, op den 2den Julij de nationale wedergeboorte des lands besloten en het besluit laten drukken, dat de Jonische eilanden vroeger of later het protectoraat van Engeland willen afschudden, om met Griekenland één staat te vormen. Het is te hopen dat het hierbij blijve en men niet tot dadelijkheden overgaan zal.

London, 24 Julij. Het Lagerhuis heeft gisteren een crediet goedgekeurd van £ 400,000 als balans van hetgeen verschuldigd is aan de Oost-Indische Compagnie, voor de kosten van den Perzischen oorlog, en een tweede crediet van £ 590,000, om met dezelfde Compagnie de rekening van den vorigen oorlog tegen China te regelen.

— De *Times* en de *Morning Post* raden de regering aan belangrijke verbeteringen te brengen in de administratie van Indie. Eerstgenoemd blad verwijt aan de regering verschillende ernstige feilen, welke zij in Indië begaan heeft. Niettemin blijft het blad het grootste vertrouwen in de toekomst stellen.

— Men wil weten dat uit een rapport van den opperbevelhebber der Perzische expeditie blijkt, dat de Engelsche troepen, die bij het begin van den veldtogt een effectief vormden van 4800 man infanterie en 700 man cavallerie, op 1 Junij, ten gevolge van ziekten of door het vuur van den vijand, verminderd waren op 3227 man infanterie en 312 man cavalerie.

— Met een schip, dat binnenkort Engeland van 400 misdadigers zal verlossen, zullen ook eenige bekende personen naar Freemantle in West-Australie worden overgebragt, namelijk sir John Dean Paul, Strahan en Bates, de beruchte bankiers, Pobson, de secretaris van het glazen paleis, Loopeld Pednath, Agra, die de groote gouddiefstallen tusschen Londen en Parijs pleegde en de bekende maker van valsche banknoten, Sawerd.

— Uit openbaar gemaakte officiele stukken blijkt, dat het prijsgeld wegens genomene schepen gedurende den oorlog met Rusland heeft opgeleverd eene som van 72000 £, waarvan ruim 41,000 £ in den loop van het jaar 1857 is uitgedeeld; het overige zal eerstdaags worden verdeeld.

BELGIE.

Brussel, 23 Julij. De bladen deelen thans het programma mede van de feestelijkheden, welke zullen plaats hebben ter gelegenheid van het huwelijk van de prinses Charlotte met den aartshertog Maximilinan van Oostenrijk, op den 27 dezer.

De aartshertog, benevens eenige zijner bloedverwanten en gevolg zijn reeds alhier aangekomen. De ex-koningin der Franschen, Maria Amalia en de prins en prinses van Saksen Coburg bevinden zich reeds alhier ter bijwoning van de huwelijksplegtigheid.

Ook prins Albert wordt alhier verwacht om de voltrekking van dat huwelijk bij te wonen. De prins-gemaal zal aanstaanden Zaturdag of Zondag morgen met de *Victoria and Albert* te Antwerpen aankomen.

— Men verneemt, dat door de clericale partij, onder welke, gelijk men weet, in den laatsten tijd verdeeldheid heerschte, pogingen worden aangewend om zich te reorganiseren en eene meerderheid te vormen. Tot dit doel is een zeker aantal leden van de regterzijde der kamer tegen het laatst der week bij den heer de Mérode-Westerloo bijeengeroepen.

FRANKRIJK.

Uit Algiers wordt van den 20sten dezer geschreven, dat de maarschalk Randon in de hoofdstad van Algiers was teruggekeerd en met veel geestdrift is ontvangen.

— De *Moniteur* behelst eene wet, waarbij een bui-

tengewoon krediet van 180 duizend francs geopend wordt voor den aankoop van het graf en de woning van keizer Napoleon I op St. Helena.

Parijs, 26 Julij. De *Monitecr* verklaart, dat het gerucht van eene zending van Fransche troepen naar China, van allen grond ontbloot is.

— Behalve het complot tegen het leven van keizer Napoleon, is het groote vraagstuk van den dag te Parijs, of de republikeinsche candidaten, Carnot, Goudchaux en generaal Cavaignac den eed zullen afleggen. Men gelooft veelal dat zij er niet toe zullen overgaan, hetgeen onder de democratische partij nog al misnoegen baart. Wat overigens de zaak van het complot betreft, hoort men dagelijks wat nieuws. Het gerucht dat te Plombières een aanslag op het leven des keizers beproefd was, blijkt van achteren onjuist geweest te zijn. Meer vertrouwen schijnt echter een ander gerucht te verdienen, volgens hetwelk de spoorweg-administratie, 's avonds voor het vertrek des keizers naar Plombières, onderrigt geworden is, dat eenige booswichten maatregelen hadden genomen, om den trein, waarop de keizer zich bevond, tusschen Vitry en Bar le Duc te laten derailleren, waartegen natuurlijk onmiddelijk maatregelen genomen werden. Ten slotte stippen wij aan, dat de naam van den generaal Cavaignac mede in dit complot genoemd wordt, alsmede die van den heer E. de Girardin. Wat laatstgenoemde betreft, kan tot dit gerucht mede aanleiding gegeven hebben, dat hij plotseling naar Duitschland vertrokken is en dat zijn hôtel verkocht wordt.

— Dezer dagen zal naar men verzekert, een decreet verschijnen, waarbij het groot-aalmoezenierschap van Frankrijk wordt hersteld. Ter vermijding van conflicten zal niet de prins van Canino maar de cardinaal Morlot, aartsbisschop van Parijs, groot-aalmoezenier worden. Ook zullen decreten worden uitgevaardigd, waarbij het kapittel van St. Denis wordt hersteld en de kerk van die stad weder tot begraafplaats der souvereinen van Frankrijk zal gemaakt worden.

— In de werkplaatsen van Parijs bestaat eene groote spanning onder de arbeiders. Velen hebben zelfs zamengespannen om eene vermeerdering van loon te bekomen, welke vraag door sommige fabriekanten toegestaan, door andere afgeslagen werd. Verscheidene dezer laatsten hebben dientengevolge een aanzienlijk getal hunner werklieden het werk zien verlaten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 22 Julij. Volgens eene statistieke opgave, zijn in het vorige jaar op de gezamenlijke Duitsche spoorwegen, ruim 40 millioen personen vervoerd, eene hoeveelheid, die de talrijkheid der bevolking in aanmerking genomen, niet groot kan genoemd worden. Daarentegen was het transport van vrachtgoederen naar evenredigheid veel aanzienlijker en blijft dit nog steeds toenemen. Dit zal weldra in eene nog veel grooter mate het geval zijn, door de directe verbinding, waarin de havens der Noord- en Oostzee alsnu met Triëst gebragt worden, ten gevolge der voltooijing van de Laibacher linie. De plegtige opening van dien spoorweg zal den 27 Julij plaats hebben, in tegenwoordigheid des keizers. Voor het handelsverkeer wordt die weg zoo gewigtig geacht, dat te dezer gelegenheid eene medaille zal geslagen worden. Niet minder voordeel zal het handelsverkeer trekken uit de thans aangelegd wordende Beijersch-Oostenrijksche spoorweg-linien, door welke het westelijke gedeelte van Europa mede met Triest en de Levant in regtstreeksche communicatie zal komen.

NOORD-AMERIKA.

De Washingtonsche correspondent van de *New-York Herald* meldt het volgende: »Ik vermeen dat de heer Eames (de gezant der Vereenigde Saten te Caracas) hier nog niet is gearriveerd, doch ik heb vernomen dat de regering bekend is met den aard der correspondentie tusschen hem en de Venezuelaansche regering gevoerd, betrekkelijk den eisch ten opzigte van het Aves-eiland. De kennisgeving van den Venezuelaanschen consul te Philadelphia en eene mededeeling met betrekking tot de aanvrage van den heer Eames om zijne paspoorten, geven al de feiten niet geheel juist weder. Beide melden, dat hij zijne paspoorten niet gevraagd had ter zake van de handelingen van den president Monages, ten opzigte van dien eisch, maar dat zijne terugkomst naar de Ver. Staten geschiedde ten gevolge van een voor eenigen tijd van generaal Cass bekomen verlof. Dit moge waar zijn, doch ik verneem dat het ook waar is, dat hij tegen het laatst van Mei aan de regering van Venezuela kennis gaf, dat hij binnen veertien dagen de Vereenigde Staten zoude verlaten, en hij bepaalde den 6 Junij als het tijdstip, dat hij het definitive antwoord dier regering op dien eisch zoude ontvangen; werd dit antwoord niet ontvangen, dan zoude hij in persoon zijn gouvernement mededeelen dat andere dan diplomatieke middelen moeten worden aangewend, om regt ten deze te erlangen.''

Ingezonden Stukken.

De eerste September 1857.

VII.

(*Slot.*)

Volgens de laatste officiëele mededeeling der regering in de *Java Courant*, bevonden zich in omloop *f* 26,600,000 recepissen, waarvoor *f* 19,423746 aan zilver- en *f* 5,938,254 aan kopermunt was gedeponeerd.

De ligging der verschillende gedeelten van Ned. Indië (allen eilanden) maken verre en gedurige transporten van geldswaarden onvermijdelijk, ook door de handelsconnectiën met vreemde koloniën en rijken, rondom Ned. Indië gelegen. Met het oog hierop is de aanwezigheid van een ruim en credietwaardig papiergeld als ruilmiddel hier nog noodiger, dan in vele landen, die in een druk handelsverkeer zijn gewikkeld.

De recepissen kunnen in veldoende massa aanwezig zijn; een wezenlijk solied en credietwaardig papier stellen zij niet daar, en wel om twee redenen:

Zij representeren eigenlijk slechts 120 duiten van den ouden muntslag, en de regering zoude des noods met de verwisseling voor die waarde kunnen volstaan. Tot bewijs hiervan strekt ook het feit, dat een gedeelte der recepissen p. m. zes millioen, nog vertegenwoordigd wordt door depots van kopergeld, ad 120 duiten de gulden. Dit is echter niet toe te schrijven aan een denkbeeld der regering, om van dat middel gebruik te maken, maar alleen aan de omstandigheid, dat een groot gedeelte der 36 millioen, tot herstel van het muntwezen bestemd, moet gevonden worden uit opbrengsten der oude kopermunt, en die munt tot nu slechts het rendement heeft geleverd van de te Soerabaya verkochte doorgesneden, en de drie millioen nieuwe kopermunt, in Nederland aangemaakt, en hier aangebragt. Boven hebben wij gezien, dat die middelen door uitvoering mijner voorstellen onmiddelijk met tien millioen gangbare munt vermeerderen.

De recepissen dienen dus aan den omloop onttrokken en door een ander wezenlijk goed papiergeld vervangen te worden.

Goed papiergeld is alleen dat, waarvoor een altijd tot verwisseling gereed depot bestaat, en dat zich niet in de handen bevindt van den debiteur, te meer, wanneer die debiteur is de regering, die wel zonder gevaar in enkele gevallen een gedeelte van het depot tijdelijk kan detourneren, maar daardoor toch aan het crediet van het circulerend papiermedium een soms onherstelbaren schok toebrengt.

Bij de reeds (zie de inwisseling van kopermunt) in omloop gekomen dertien millioen zilvermunt, behalve de zilveren pasmunt, komt ons eene meerdere uitgave van *munt* overbodig en ondoelmatig voor.

De geheele som, tot inwisseling van de recepissen nog noodig, kan dus in de tien millioen kopergeld en in ander papier worden uitgegeven.

Een gedeelte dezer som, tien millioen, moet steeds tot verwisseling gereed, bij de bank gedeponeerd, en het montant daarvan in bankpapier ad *f* 25 en hooger tot *f* 1000 in omloop worden gebragt.

Voor het restant zilvermunt, tot herstel van het muntwezen toegestaan, worden schuldbrieven aangekocht, eveneens bij de bank gedeponeerd, en voor het bedrag daarvan schatkistbilletten in seriën van *f* 10, *f* 15, *f* 20 en *f* 25 uitgegeven.

Wij opineren tegen de uitgifte van kleiner papier om de onvermijdelijke nadeelen in staathuishoudkundig opzigt daaraan verbonden, echter aan de beoordeeling der regering overlatende, of plaatselijke omstandigheden de uitgifte van klein papier zoo noodzakelijk en voordeelig maken, dat men daarvoor de nadeelen over het hoofd mag zien. (*)

De algemeene uitkomsten van het herstel van het muntwezen van Ned. Indië met betrekking tot de toegestane zes en dertig millioenen gulden vertoonen zich alsnu, als volgt.

De daarvoor noodige uitgaven bedragen:

Voor den aanmaak van zes millioen kopermunt in Nederland, transport, assurantie, enz.	*f* 1,500,000
Inwisseling der in omloop zijnde kopermunt	- 19,000,000
Inwisseling der recepissen	- 26,600,000
Totaal..	*f* 47 100 000

Voor die uitgaaf was gedeeltelijk gerekend op de opbrengsten der oude kopermunt na dezelve gedemonetiseerd en *verkocht* of *vermunt* te hebben.

Bij de ten uitvoerlegging van onze voorstellen zoude die bron opleveren:

a.	Verkoop van reeds gedemonetiseerde munt te Sourabaya	*f* 100,000
b.	In Nederland van de oude munt aangemaakt kopergeld	- 6,000,000
c.	Oude kopermunt, weder uit te geven ad 200 duiten voor den gulden nieuwe munt	- 10,000,000
d.	Verkoop van nog overblijvende kopermunt, ad *f* 10,000.000 van 100 duiten, gelijk aan 6 250,000 A. ponden of 50,000 pikols koper ad *f* 72 50	- 3,625,000
	Totaal..	*f* 19,725,000

Deze som aftrekkende van de benoodigde totale som van *f* 47,100,000 zoude aan zilvermunt noodig zijn de som van *f* 27 375,000.

Wil men echter het muntstelsel dadelijk geheel en al regelen, dan moet men van het koperprovenu voorloopig nog aftrekken:

1. De op lett. *b* uitgetrokken maar nog niet uit Nederland aangekomen kopermunt ad	*f* 3,000,000	
2. De op lett. *d* uitgetrokken maar nog niet verkochte kopermunt	- 3,625 000	
		f 6,625,000
Waarmede het benoodigde zilver vermeerderd wordt		- 27,375,000
	Totaal..	*f* 34,000,000

welke som van 34 millioen dus tot *dadelijk* herstel beschikbaar zijn moet.

Is dan die som beschikbaar?

Bij de wet van 1 Mei 1854 Lit. B. was tot dekking der kosten voorhet herstel van het muntwezen in Ned. Indië aangewezen:

1.	Uit de beschikbare middelen van het dienstjaar 1851	*f* 3,179,447
2.	Uit de opbrengst der veilingen van Governements produkten in Nederland over het jaar 1852	- 5,564,098
3.	Uit dezelfde opbrengsten over het jaar 1853	- 9,500,000
4.	De in Nederlandsch Indië reeds aanwezige en voor uitgegeven recepissen gedponeerde zilveren specie. volgens de Java-Courant ultimo Mei 1854, bedroeg die som op ultimo April 1855.	- 10,414,168
5.	Bij de nadere wet Lit. B. »aanwijzing »van middelen tot regeling van het »muntwezen van Ned. Indië'' (wet 20 »April 1855, Ind. Staatbl. No. 43)	- 3,000,000
6.	In 1856 volgens mededeeling van den Minister van koloniën aan de tweede Kamer in het antwoord op het verslag over de Staatbegrooting voor 1857, en onder nadere regeling door de wet	- 2,000,000
	Totaal	*f* 33,657,703

Hoeneer dus de boven opgegeven *f* 6,625,000, opbrengst uit het kopergeld nog niet disponibel zijn, zoo zien wij, dat desniettemin met mijn stelsel de geheele tot herstel van het muntwezen benoodigde som aan zilvermunt ad *f* 34,000,000 aanwezig is op *f* 342,297 na, die gedurende de operatie der inwisseling van recepissen van de successievelijk uit Nederland aankomende kopermunt kunnen genomen worden; waarna, (na te gelde making van het gedemonetiseerde koper) ter beschikking van de Regering blijft een overschot van *f* 6,282,703 welke som gedeeltelijk het provemu zal zijn van den hoogen prijs van het koper in Indië, en gedeeltelijk van de winst van *f* 2,750,000 op de weder uitgifte van tien millioen gulden in kopermunt behaald.

Aan de belofte, in de door mij gestelde premissen gedaaan, vermeen ik thans volledig beantwoord te hebben, namelijk, om aantewijzen:

Dat het spoedig herstel van het Indisch muntwezen hoogst noodig is; dat het dus thans hersteld worden *moet*, en met de beschikbare middelen hersteld worden *kan*. Aan de wijsheid der Regering moet worden overgelaten, of zij dat herstel *thans nuttig* en *noodig* acht.

Dikwijls hebben personen, in het financiewezen doorkneed, hunne verwondering betuigd, dat de vorsten der geldaristocratie in Europa tot het doen van bankzaken geene kapitalen zenden naar Nederlandsch Indië, waar de rente-standaard voor ercompto's, beleeningen en prolongatiën zoo hoog is bij vergelijking met Europa.

De oorzaak moet alleen gezocht worden in het circulerend medium; dit eens geregeld zijnde, zullen de kapitalen niet uitblijven, en de handelstand in Indië zal geene pogingen behoeven te doen tot het oprigten van escompto-banken, die schipbrenk moeten lijden op de grondslagen harer oprigting zelve, waardoor de aktionairs nimmer eene rente kunnen verkrijgen, gelijkstaande aan het renteprovenû van gewone geldleeningen, en die evenmin genoegzamen waarborg opleveren, om *dat soort van kapitalen*, die in Indië renteloos liggen, in den kring harer operatiën te kunnen trekken.

Ten slotte hebben wij nog twee punten te behandelen, aangaande maatregelen, in het belang van een geregelden geldomloop in Indië, en tot bestendiging van dien omloop te nemen.

Het eerste punt betreft de intrekking der *oude* zilvermunt; dat wil zeggen, de intrekking der gerande guldens in en voor 1839 geslagen en in Indië uitgegeven.

Wij behoeren hiervoor niet te treden in beschouwingen over de gevolgen, wanneer eene munt van geringere voortloopt naast eene munt van betere gehalte; die beschouwingen kent en beaamt iedereen. Het zal dus voldoende zijn, hier oplettend te maken op de noodzakelijkheid, om die munt bij s' lands kassen successievelijk aantehouden, het zij men dezelve ter vermunting naar Nederland zenden. het zij, hier onbruikbaar gemaakt wil verkoopen. De kosten voor die, binnen twee jaren uittevoeren operatie kunnen gedekt worden door de rente van schuldbrieven voor de uittegeven schatkistbilletten gedeponeerd, dan wel door de reserve fondsen, van het koper te verkrijgen.

Het tweede punt is het daarstellen eener munt voor kopergeld op Java.

Het laten voortbestaan eener munt voor kopergeld in Nederland komt ons ondoelmatig voor, aangezien de grondstof voor de koper munt, later te vervaardigen, in Ned. Indie voorhanden is in de in omloop blijvende tien millioen oude kopermunt; wanneer nu de munt in Ned. Indie gevestigd is, dan behoeven niet belangrijke sommen voor geruimen tijd aan den omloop onttrokken en ter vermunting naar Nederland gezonden te worden, maar het onttrekken aan den omloop kan geschieden naar de behoefte der munt aan koper, waarvan de aangemunte sommen onmiddelijk weder aan de circulatie worden terug gegeven.

De aanmunting zal op Java, bij name te Soerabaya niet duurder te staan komen, dan in Nederland, hetzij men de geheele operatie van smelten, pletten tot plaatjes verwerken en munten aan de partikuliere nijverheid overlaten, hetzij men het munten van Regeringswege wil doen uitvoeren.

Na uitputting der oude kopermunt kan men daarvoor Japansch of Australisch koper bezigen, indien tot dat tijdstip de koperrijkdom van Ned. Indie nog geene exploiteurs heeft gevonden.

Daar de aanmunting in Ned. Indie eerst behoeft te beginnen, wanneer de drie millioen uit Nederland nog te verwachten kopermunt zijn aangekomen en uitgegeven, zoo hebben Gouvernement en particulieren overvloed van tijd tot het daarstellen der noodige inrigtingen, en kan de Regering zich door eene voorloopige, al of niet goedtekeuren uitbesteding in de gelegenheid stellen, eene vergelijking der kosten in Indie en Nederland te maken.

Wij zijn aan het einde ven onze taak; wat zal de openlijke meening, wat de Regering zeggen?

Indien de openlijke meening verklaart, ons plan sedert lang gekend, begrepen en beaamd (*slechts niet geopperd!*) te hebben, dan zullen wij ons gelukkig achten, want wij willen even min iets nieuws, als iets onbegrijpelijk geleerds opperen, latende dit over aan de mannen van *erkend wetenschappelijk gezag*.

Onze bedoeling is alleen, de openlijke meening te fixeren, en haar te doen spreken. Spreekt zij zich *voor* onze denkbeelden uit door den mond van verstandige en onpartijdige beoordeelaren dan zullen wij ons gaarne laten welgevallen, dat vooringenomenheid ons *veroordeelt*.

En de Regering? Indien zij onze denkbeelden en voorstellen onderzoekt en doelmatig vindt, dan hopen wij, dat men niet later moge zeggen:

Ce n'est pas les idées, mais les hommes d'exécution qui ont manqué.

H. J. LION.

(*) Tot tijd en wijle het nieuwe papier is aangemaakt, kan de regering, na afloop der inwisseling van de kopermunt bij *proclamatie* verklaren; dat voortaan de recepissen *alleen zilver vertegenwoordigen*, en dus ook tegen zilver kunnen verwisseld worden; dit is ook door het verloopen van den termijn van Art. 16 noodzakelijk geworden.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum	Vlag	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Van	Datum.	Naar
Septemb. 10	H B. M	Fregat Turiout	Kapt. C. B. Osborn.	Batavia.	10 Sept.	Hongkong.
» 11	Engelsch	Jutta Salam	Rodges	Macao	29 Julij	Bombay.
» —	»	Julia	W. Miller	Shanghaij	2 Aug	Londen.
» —	Mecklenburg.	Christina Brockelman	P. Voss	Singapore	20 »	Falmouth
» 12	Hollandsch	Davo	H Wytendorf.	Batavia.	11 Sept.	Rotterdam.
» 31	»	Helene	M. Hoogenstraaten	Rotterdam	28 Mei	Hongkong.
» —	H. B. M	Gunbout Lee	luit. t/z. W. Graham.	Engeland	4 »	»

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum	Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Van	Datum.	Agenten.
Sept. 13	Fransch.	schip	J. J Grandville	Mocaër	Mauritius	6 Aug	E Moormann en co.
—	Nederlandsch.	brik	Henriette	H Chevalier	Riouw	24 »	v d. Burg Vriesendorp en co
—	»	schip	Twee Gezusters	P. Keugenkamp	Cadix	31 Mei	B Kopersmit en co.
14	Nederl. Indisch	bark	Srie Palembang	Tjoa Tjin	Palembang	29 Aug	D. N. Buys en co
—	» »	schoen.	Argo	M. Matthijs	Cheribon	12 Sept	»
15	Nederlandsch.	schip	Gerardus Jacobus.	H B. C H Ruisch.	Rotterdam	. . .	Busing Schröder en co.
—	Nederl Indisch	schoen.	Harriet	Ross	Cocos Eilanden.	. . .	Adam en co.
—	» »	brik	l' Esperance	. . . . . .	v. d Oost	. . .	D. N. Buys en co.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum	Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Sept. 14	Nederl.	bark	Generaal Michiels	P. G. Visser	Samarang.
—	»	brik	Princes Amelie	W Groeneveld	Macasser.
—	Ned Ind.	stooms.	Soerabaija	A. Guijot	Soerabaya.
—	Nederlandsch.	bark	Vreede,	J L ter Brugge	»
—	»	schip	Louise	P. Buys Jr.	Amsterdam.
—	Ned Ind	bark	Rachmanie	Sech Osman	Sumanap.
—	H B M.	stooms	Slaney	Luit ter zee Hoskins.	Koerst om de West.
—	Hanov.	bark	Verden	Kopperman	China via Samarang.
15	Ned Ind.	»	Fail Alim	Said Moh. Alhadie	Toboaly via Indramaijoe.
—	»	»	Arif Banjermassing	Moh Arip	Banjermassing.
—	»	»	Jacob Cats hern Djadul Wadoat	Said moh Atas	Samarang.
—	»	»	Fathool Manan	Sech Bargaber	Indramaijoe.
—	Nederl.	»	Sirius	H Muller	Amsterdam via Soerabaya
—	Ned Ind.	»	Caroline	Kruijmel	Soerabaya
—	»	brik	Pasekan	Tan Siauw King	Pecalongan.
—	Brem.	bark	Orestes	G Gunther	China via Soerabaija.
—	Nederl.	»	de Hoop van Capelle.	J R. Bok.	Indramaijoe
—	»	3 mast schoen	Henrietta en Cornelia.	Van Zameren	Japan.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	schip	Kandanghauer *	W. Zeelt	Amsterdam	Haeger en Schuurman.
»	bark	Commercie Compagnie	G. J Bruker qq.	. . . . . .	»
»	bark	Ardjoeno	Rapp	Amsterdam	»
»	brik	Julie *	R. Brem.	»	»
»	bark	Henriette Maria *	J Verbrugh	. . . . . .	J. Cezard en co.
»	bark	Jacoba Cornelia *	T. Rooseboom	. . . . . .	»
»	bark	Cortgene	D Dunlop	Cheribon	Reynst en Vinju.
»	bark	Henricus Gerardus *.	Latjes	Nederland	Paine, Stricker en co.
»	schoen.	de Arend	Hus	Nederland	Dümmler en co.
»	bark	Herman	Van Velthoven	»	»
»	»	Louize Kroonprinses van Zweden *	J van der Linden	»	B. Kopersmit en co.
»	schip	Twee Gezusters	Keugenkamp	Hongkong	»
Nederl. Indisch.	brik	Henriette *	H Chevalier	Soerabaya.	V. d. Burg, Vriesendorp & Co.
»	bark	Antoinette *	The Tjimpit	. . . . . .	D. N. Buys en co.
»	»	Asad Dullah *	Samsoedin	. . . . . .	»
»	brik	Faideol Karim *	Said Moh	. . . . . .	»
»	bark	Srie Palembang *	Tjoa Tjie Tjoam	. . . . . .	»
»	brik	Argo *	M. Matthaijs	Cheribon	»
»	bark	Alnoer *	Sech bin awab Said	Samarang	B. J. Jacobs.
»	»	Ellen *	J. Winter	. . . . . .	B. Kopersmit en co.
»	»	Marianna Antoinette *	Lebert	. . . . . .	»
»	»	Syren *	Steendam	Samarang	Maclaine, Watson en co.
»	»	Hector *	Paulus	Tagal	Paine, Stricker en co.
»	schip	Sara Eleonara *	D. Schuymer	Samarang en Soerabaya	G. Bahre, en G. Kinder.
[illegible]sch	bark	Nasree Mejid *	Sech Abdulla	Singapore	B. J. Jacobs
[illegible]	schip	Lord Warriston *	. . . . . .	. . . . . .	Morgan Melbourn en co.
»	bark	Anne Mc. Lean *	Peter Mc. Gaw	. . . . . .	Metzendorff. Wilmans en co.
Amerik.	schip	Endeavour *	T Doane	China.	Paine, Stricker en co.
»	»	Noonday *.	Brook	Calcutta	»
»	schip	Hydra *	J. H Parker	China	Pitcairn, Syme en co.
[illegible]	»	Armin *	A Rosenthal	Bremen	E. Moormann en co.
Fransch	schip	J. J. Grandeville *	Mocaër	Nantes	»
»	»	Marie Gabrielle *	Nicolas	»	J. Cezard en co.
»	»	Jules Cezard *	Lesergeant	»	»

De Particuliere schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Samarang*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Van
Sept. 4	N. I.	st. Koningin der Nederl.	E. Lewis	Soerabaya.
5	»	bark Fathoel Manan	Sech Bargebe	Sumbawa
—	»	» Naga Laut	T Wentholt	Pekalongan
—	Ned	» Alblasserdam.	P. G Pott	Batavia
—	»	» Jacoba en Christina	J C. Berk	»
7	N. I.	» Polkus Sa-ada	Joenoos	Sumanap
10	»	schoen Heat Goan	Jo Kong IJang	Cheribon.

Vertrokken schepen van *Samarang*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Sept.	4	N. I.	bark Adrakol Hair	Sech Joezoop	Singapore.
»	—	»	» Maas Denok.	Hadjie Sa-at	Banjarmass.
»	—	»	schoen. Anis	Sech Osman	»
»	—	»	bark Goan Lie	Lo Sientjiang.	Cheribon.
»	5	»	» Alnoer	Sech Said	Batavia.
»	—	»	» Kiem Tiang Taij	Tjoa Inglan	Pekalongan.
»	—	»	» Kim Wan	Djie Kiem Sam.	Tagal.
»	—	»	st. Langan Lamongan	T. Deighton	Batavia.
»	—	»	bark Fathool Manan	Sech Bargebe	»
»	—	»	st. Kongin der Nederl	E Lewis	»
»	7	Ned.	bark Herman	Velthoven	Nederland.
»	9	N. I.	» Naim Balgijer.	Sech Fagie.	Soerabaya.
»	10	»	bark Almansoor	Moh. Konang.	Banjarmass.

In lading liggende schepen te Samarang,

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agensen
Nederl. Indisch	schoen.	Hap Eng	Tan Kie.	. . . . . .	Gezagvoerder.
Nederlandsch.	bark	Maria	E. N. F. van Wulven	Nederland	Mac Neill en co.
[illegible]	»	Vijf Vrienden.	C. Johan	»	v. Maanen en co.
Nederl. Indisch	brik	Eljeser	Said Aboebakar	Bima	Gezagvoerder.
Deensch.	bark	John.	J Looft	Cowes	v. d. Broek en Veeckens.
Nederl. Indisch	»	Polkus Sa-ada	Joenoos	Pontianak	Gezagvoerder.
Nederlandsch.	»	Alblasserdam	P. G Poth	Nederland	Mac Neill en co.
Nederl Indisch	»	Naga Laut	T. A P Wenthols	Batavia	B. Kopersmit en co.
Nederlandsch.	»	Jacoba en Christina	J. C Berk	Nederland	Dorrepaal en co.
Nederl. Indisch	»	Fatahool Moebarak	Kassan	Bandjermassing	Gezagvoerder.
»	»	Tjan Goan	Sie Ik Hiem	. . . . . .	»
»	schoen	Heat Goan	Njo Yang	. . . . . .	»
Nederlandsch.	bark	Jan Pieterzoon Koen	J. Vesloop	Nederland	B. Kopersmit en co.

In lading liggende schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten
Nederlandsch.	Bantam	D. Kuijt.	Riouw.	Ruyl Cramer en co.
Nederl. Indisch	Tiang Thaij	Liem Goanling	Banjermassing	Gezagvoerder.
Engelsch	Swarthmore	T. Lidhetter	China	Fraser, Eaton en co.
»	Colgrain	D. Scott.	»	»
»	Janet Willes	R. Wood	Manilla	Major Matzen en co.
Nederlandsch.	Wilhelmina	Ibnen	»	Van Eck en co.
»	Tweelingzusters	W. P. Carst	Nederland	Ruyl. Cramer en co.
»	Nederlandsch Indie	Wagner.	Amsterdam	Schimmelpenninck en co.
»	Jacoba Helena	Wilhelmi	Nederland.	»

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Sept.	4	Eng.	bark Emma,	R Fels	Balie (Amp.)
»	5	N. I.	» Djeilanie	Said Alie	Batavia.
»	—	»	» Hoksing	Ho Boenting.	Riouw.
»	6	N. I.	» Banka	G. Schuit	Samarang.
»	—	N. I.	» El Machlaar.	Sech Almaskatie.	Sambas.
»	7	N. I.	» Menado	A Couteron	Rembang.
»	—	Ned.	» Drie Gezusters	G. C. Visscher.	Batavia
»	—	N. I.	» Alrachmanie	Hadjie Sedik	Banjermass.
»	8	»	kotter Krabbe	Merdam	Bezoekie.
»	—	Ned.	schip Sophia K. d. Ned.	L. Klein	Batavia.
»	—	»	» Wilhelmina Clara	D. Graaff	»

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Sept	5	N. I.	bark Jenoer.	Said Alie	Palembang.
»	—	»	kotter Little Tot	Katjoong	Bezoek e.
»	6	»	bark El Masshoor.	Sech Bahanan.	Senkawanh.
»	—	»	stooms. Palembang	H. J. Rooseboom	Batavia.
»	7	»	schoen. Bella	Ngaidin	Pasoeroean.

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA.

van den 11 *tot en met den* 14 September 1857.

Met het N. I. schip *Marianna Antoinette,* kapt. *J. C Lebert,* de heer *J Bekker,* van *Cheribon*

Met het Eng. oorlog stoomschip *Slaneij,* luit. *A. H Hoskins,* de heer *A Pazet,* van *Anjer*

Met de N I. bark *Srie Palembang,* kapt *Tjoa Tjin,* de offic. van gez. 2e kl. *D. J. de Leeuw, Z. M. troepen* en *bannelingen, 2 arab., 3 chin., 10 inlanders,* en 1 *inl. vrouw,* van *Palembang.*

Met de N. I. schoener *Argo,* kapt. *M. Matthijs,* de heeren *Bedier, Clark,* en mevr. de wed. *van Os,* van *Cheribon.*

VERTROKKEN PASSAGIERS VAN BATAVIA.

van den 13 *tot en met den* 15 September 1857.

Met het Ned schip *Louise,* kapt. *P. Buijs,* met twee gegageerde *militairen,* naar *Nederland.*

Met de N. I. bark *Arief Banjermas,* kapt. *Mohamat Arip,* de heer *W M van der Tak,* naar *Banjermassing.*

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 27 *tot en met den* 31 *Augustus* 1857.

AANVOER.

Van Rotterdam per ned. bark *Generaal Michiels,* gez. Visser. agt. van der Burg Vriesendorp en co.

1 kt. sigaren en snuif. 40 md. water. 1 kt. parfumerien. 2 do. wijn. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
500 keld. genever. 88 coll. manufact, kramerijen en provisien. *Gumprich en Straus.*
12 coll. manufact. *Metzendorff Wilmans en co.*
6 coll. manufact. *Busing Schröder en co.*
2 kn. manufact. *Moormann en co.*
6 vn. ijzerwerk. 102 do. spijkers. 25 kn. garen. *Bahre en Kinder.*
14 kn. papier. 5 do. pendule. 1 do. sokken. *van Riet ter Gouw.*
58 coll. dranken. *Buijn*
250 vs. boter. 2 kn. kramerijen. *Agenten.*
6 kn. kantoorbehoeften enz. *van Haren Noman en Kolff.*
4 md. bier. *Suermondt en co.*
2 kn. meubelen. *Mevr. Weitzel*
1 kt. manufact. *B. van Leeuwen en co.*
100 md. water. *van Ommeren Rueb en co.*
200 vs. boter. *Cezard en co.*
27 coll. manufact enz. *Picard.*
3 kn. boeken. *H. M. van Dorp.*
92 kn. wijn. 6/4 booten do. *Order.*
33 kn. provisien. *Picard.*
100 keld. lijn olie. *John Pryce en co.*
21 kn. glaswerk. *Pandel en Stiehaus.*
12 kn. wijn. 1 do. parfumerien. *de Wuerdt Ruyl en co.*
100 md. water. *Order.*
5 kn. porcelein. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
40 vs. boter. *Gezagvoerder.*

Lading voor Samarang.

216 kn. manufact. 119 coll. do. 1 vt. tuinzaden. 16 md. bier. 59 kn. do. 13 do. diversen. 3 do. medicijnen. 1 do. modewaren. 21 do. koopmanschapp. 7 coll. do. 49 kn. aardewerk, 2 do. rijtuigen. 96 coll. provisien. 22 kn. tegels. 8 do. groentens. 86 md. water. 15 vn. kop. rood. 25 hammen. 50 vs. boter. 113 kn. wijn. 500 keld. genever. 3 roll. wasdoek. 1 kt. boeken.

Van Nederland per ned. schip *Philips van Marnix,* gez. van Duyn. agt. Kopersmit en co.

155 ledige leggers. *Moormann en co.*

Van Tagal per ned. bark *Voorwaarts,* gez. Bus. agt. Landberg Bezoet de Bie en co.

Lading voor Nederland.

450 pic. tin. 100 do. rotting. 9002 $^{88}/_{100}$ do. rotting. 27778 do. koffij. *N. H. M.*

Van Nederland per ned. bark *Antoinette,* gez. de Winter. agt. Busing Schröder en co.

25 kn. opium. *N. H. M.*
500 keld. genever. *de Fiennes en co.*
1 kt. hoeden. 75 kn. provisien. *Gumprich en Straus.*
1000 ps. sp. matten. *van Charante.*
12 kn. rood garen. *van Ommeren Rueb en co.*
1 kt. kramerijen. *Metzendorff Wilmans en co.*
450 keld. genever. *Engelhard en co.*
8 vs. hagel. 25 blokk. lood. 141 vn. meel. 50 do. vleesch. 50 do. spek. 1 partij steenkolen. 12/1 ledige leggers. *Agenten.*
1 orgel. *Gezagvoerder.*
200 vs. boter. *Landberg Bezoet de Bie en co.*

Van Cheribon per ned. ind. bark *Lachmadie,* gez. Said Aloewie bin Moh. Alhamie.

3090 pic. rijst. *Lading voor Riouw.*

Lading voor Batavia.

655 $^{47}/_{100}$ pic. suiker. *Kopersmit en co.*

Van Nederland per ned. schip *Deelwijk,* gez. Swart. agt. Kopesmit en co.

20 kn. modewaren, kramerijen en provisien, *Gumprich en Straus.*
1 kt. kantoorbehoeften, *van Haren Noman en Kolff.*
14 vn. porcelein. *Ducommun en Bernand.*
100 ks. olie. *Gumprich en Straus.*
200 ks. glas, *Andreas en co.*
1 vt. ijzerwerk. *Noordijk.*
10 kn. papier. *van Ommeren Rueb en co.*
20 md. min water. 1 doos zout. *Z. E. de Gouverneur-Generaal.*
1 kt. tapijten. *Horst.*
1 partij steenkolen. *Gores de Vries.*
2 kn. glaswerk. 4 do. porcelein. *Z. E. de Gouverneur-Generaal.*
1 kt. manufact. *B. van Leeuwen en co.*
1 kt. diversen. *Besier.*
2 kn. diversen. 200 vs. boter. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
20 kn. wijn. 100 do. olie. 160 hammen. 175 vs. boter. 2 do. laken. 1 do. hoeden. *Order.*
3 coll. diversen. *Gebr. Reesijk en co.*

Van Manilla per Hamb. brik *Christian*, gez. Binder. agt. Bahre en Kinder.

30/m. sigaren. *Black.*
3600/m. sigaren. 1 kt. do. kokers. *Martin Dyce en co.*
1 kt. sigaren. *Busing Schröder en co.*
2564/m. sigaren. 1070 pic. sapanhout. *Bahre en Kinder.*
40/m. sigaren. *Gezagvoerder.*
3/m. sigaren. *Paine Stricker en co.*
80/m. sigaren. 1 kt. koopmanschapp. *Metzendorff Wilmans en co.*
4/m. sigaren. 1 kt. zijde. *Order.*
2 kn. chocolaad. 3 pott. beschuit. *Graij.*

Van Amsterdam per ned. bark *Welvaart*, gez. Mooi. agt. Paine Stricker en co.

625 tonn. steenkolen. ....

Van Sumbawa per ned. ind. bark *Fathus Seroer*, gez. Sech Abdul Rachman Soé.

245 paarden. 1 kt. chitzen. 15 corg. slendangs. $38^{1}/_{1}$ do. doeken. 2 pic. was. *Sech Aoot Jawas.*
2 kn. manufact. *Martin Dyce en co.*

Van Rotterdam per ned. brik *Julie*, gez. Brem. agt. Haager en Schuurman.

225383 ℔ steenkolen. *Cores de Vries.*
78 kn. manufact en kramerijen. *Bahre en Kinder.*
2 kn. diversen. *Gumprich en Straus.*
6 kn. kramerijen. *Hunter Houghton en co.*
1 kt. manufact. *Pandel en Stiehaus.*
15 kn. manufact. *Moormann en co.*
1 kt. manufact. *Feltkamp.*
1 bl. manufact. *Dümmler en co.*
67 coll. wijn. 1 kt. koek. 3 do. lijsten. 1 md. provisien. 1 kt. kleederen. *van den Biesen en co.*
1 kt. manufact. *de Weerdt Ruyl en co.*
3 kn. marmer. *Tolken Voget en co.*
1 piano. *Voller.*
50 kn. bier. 50 keld. genever. *Maclaine Watson en co.*
500 keld. genever. *Moormann en co.*
1200 keld. genever *van Ommeren Rueb en co.*
250 keld. genever. 150 vs. boter. *Reynst en Vinju.*
300 vs. boter. *Cezard en co.*
6 coll. wijn. *Jacometti en co.*
100 ks. wijn. 6 do. glaswerk. 112 vn. bier. 325 ks. kazen. *Agenten.*
3 kn. meubelen. *Francis.*
67 coll. provisien. 3 ks. tabak. 250 do. bier. *van Ommeren Rueb en co.*

Van Amboina en Sandelwood Eilanden per ned. ind. bark *Machmoedie*, gez. Sech Moh. bin Salim Badaar.

41 ps. madapoll. 22 do. rood katoen. 10 corg. parang. 14 do. koperwerk. 1 pic. do $2^{5}/_{1000}$ do. koperdraad. 8000 ps. gedr. sago. 2 do. oliph. tanden. 50 paarden. *Said Abdul Rachman Segof.*

Van Soerabaija per ned. schip *Louise*, gez. Buijs. agt. Kopersmit en co.

Lading voor Nederland.

2500 pic. koffij. 260 do. rotting. $6000^{82}/_{100}$ do. suiker. 1050 do. tin. $199^{120}/_{1000}$ do. cochenille. $17^{666}/_{1000}$ do. kaneel. $22^{17}/_{100}$ do. peper. *N. H. M.*

UITVOER.

Naar Nederland via Passarouang en Soerabaija per ned. schip *Philip van Marnix*, gez. van Duijn. agt. Kopersmit en co.

Aan boord gebleven lading.

155 ledige leggers. *Moormann en co.*

Naar Nederland via Samarang per ned, bark *Alblasserdam*, gez. Pott. agt. Maclaine Watson en co.

300 tonn. steenkolen. *Aan boord gebleven lading.*
450 pic. tin. 140 do. rotting. *N. H. M.*

Naar Nederland via Pecalongan per ned. bark *Princes Charlotte*, gez. Helle. agt. de Weerdt Ruijl en co.

525 pic. guano. *N. H. M.*
105 coll. machinerien. 38 vn. beenzwart. 221 zakk. do. *van Ommeren Rueb en co.*

Voor Nederland.

60 pic. rotting. 200 do. tin. *N. H. M.*

Naar China per Eng. schip *Agencourt*, gez. Pachleij. agt. Maclaine Watson en co.

1906 pic. rijst. *Cezard en co.*
10,000 pic. rijst. 100 do. rotting. *Suermondt en co.*
100 pic. rotting. 135 do. sapanhout. *Agenten.*

Naar Nederland per ned. bark *Voorwaarts*, gez. Bos. agt. Lanberg Bezoet de Bie en co.

450 pic. tin. 100 do. rotting. $9002^{80}/_{100}$ do. suiker. 3778 do. koffij. *N. H. M.*

Naar Nederland via Pangool en Patjitan per ned. bark. *Iedo*, gez. de Weerdt Ruijl en co.

Lading voor Patjitan.

10,000 ps. goenie zakken. 2 pic. do. garen. *N. H. M.*
f 20,000 zilv. munt. 4 pak koevoeten. 1 mokers. *Gouvernement.*

Voor Nederland.

200 pic. rotting. 600 do. tin. $399^{456}/_{1000}$ do. thee. *N. H. M.*

Naar Anjer per ned. ind. schip *Sumatra*, gez. Moh. Arsad.

200,000 ℔ steenkolen. *Aan boord gebleven lading.*

Naar Singapore via Muntok en Riouw per. ned. ind. stoomb. *Banda*, gez. Bosch. agt. Cores de Vries.

5 kn. wijn. uit entrep. *Daum.*
2 vs. boter. 2 do. brood. 3 do. vleesch. uit entrep. *Agenten.*
1 kt. ijzerwerk. *Controleur in- en uitg. regten.*
1 kt. manufact. *Busing Schröder en co.*
3 vn. vleesch. 3 kn. wijn. 5 vs. boter. uit entrep. *Agenten.*
9 bn. manufact. uit entrep. *Busing Schröder en co.*
1 paard. *Said Djen bin Said Poetie.*
f 7500 zilv. munt. *Oeij Engmauw.*
1 kt. vogelnestjes. 1 do. zaden. *Maclaine Watson en co.*
f 3500 ps. sp. matten. *Tan Phioe.*
f 728 ps. sp. matten. *Oeij Thioe.*
20 coll. artill. goederen. *Gouvernement.*

Naar Bandjermassing per ned. ind. bark *Balhair*, gez. Moh. Seman.

10 kn. koopmanschapp. *Abdul Rachim.*
2 kn. schrijfbehoeften. 3 pakk. papier. *M. van Mijnontginning.*

Naar Bandjermassing per ned. ind. bark *Kalimantan*, gez. Goestie Tassim.

f 1000 ps. sp. matten. 36 corg. doeken. $16^{1}/_{2}$ do. slendangs. 60 do. sarongs. 14 kn. koopmanschapp. *Lie Oentat.*
2 pakk. boeken. 1 rol kaarten. *van Baren Noman en Koiff.*

Naar Samarang en Soerabaija per ned. ind. stoomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. Prins. Maclaine Watson en co.

1 kt. rawe zijde. 7 do. zijden goederen. uit entrep. *Sech Moh. bin Salim Barendit.*
1 kt. machinerien. uit entrep. *Pitcairn Syme en co.*
2 kn. manufact en ijzerwerk. 1 kt. zijde. uit entrep. *Sech Abdulla Bahasoan.*
10 kn. manufact. uit entrep. *B. van Leeuwen en co.*
6 kn. manufact. 3 bn. do. uit entrep. *Busing Schröder en co.*
21 kn. elifantes 10 do. gev. katoen. uit entrep. *Dare Myrtle en co.*
4 kn. manufact. uit entrep. *Anderson Tolson en co.*
2 kn. manufact. uit entrep. *Pitcairn Syme en co.*

1 kt. schoenen. *B. van Leeuwen en co.*
1 kt. regaal. *Moormann en co.*
6 kn. batik goederen. 1 do. modewaren. 1 do. monsters. *B. van Leeuwen en co.*
9 bn. ruwe katoen. *Busing Schröder en co.*
4 kn. kains. *Anderson Tolson en co.*
1 kt. hoeden en petten. *Bond.*
2 kn. mousselines. *Tan Hoat.*
1 kt. modewaren. *B. van Leeuwen en co.*
10 kn. mousselines. 9 do. sarongs. 1 bl. drills. 20 pic. tin. *Sech Aboebakar Asebedie.*
1 kt. doeken. 1 bl. zakken. *Pitcairn Syme en co.*
3 bn. drills. 4 kn. gev. katoen. 1 do. diversen. *Said Abdulla bin Jafar Segaf.*
3 kn. medicijnen. *Bahre en Kinder.*
6 kn. doeken. 4 do. cambrics. *Said Aboebakar bin Alie Jebedie.*
1 pak goud. *Said Aloewie Atas.*
6 kn. slendangs. 4 do. kain pandjang. *Adam en co.*
2 kn. diversen. *Sech Moh. Barendit.*
2 kn. lastings. *Morgan Melbourn en co.*
2 kn. kains. 2 do. knoopen. 3 do. wit katoen. 1 do. hoeden. *Anderson Tolson en co.*
25 kn. cambrics. 4 do. doeken. 13 do. slendangs. *Sech Aboebakar bin Alie Jebedie.*
4 kn. ruwe zijde. 30 pic. teer. 50 bs. zeep. 15 pic. kruid nagelen. 3 kn. zijde. *Tjia Kiokbie.*
31 kn. wit katoen. 2 do. rood do. 2 do. grein. 9 do. chitzen. 2 do. sarongs. *Tan Hoat.*
4 kn. linnen. *Gouw Kiankian.*
15 kn. chitzen. 10 do. kain pandjang. 7 do. wit katoen. 3 do. rood do. 6 do. ongebl. do. 5 do. cambrics. 1 do. parapluien. 1 do. everlast. *Koe Tjoeijong.*
2 kn. tjindies. 3 do. slendangs. 3 do. doeken. 1 do. kain pandjang. 4 do. sarongs. 3 do. gedr. katoen. *Pitcairn Syme en co.*
1 kt. regaal. *van Ommeren Rueb en co.*
1 blikk. doos regaal. 5 pakk. regalen. *Agenten.*
116 kop. bossen. 4 domme krachten. 69 kn. opium. 14 boss. ijzer. 180 stav. do. 206 coll. gouv. goederen. *f* 80,000 zilv. munt. *Gouvernement.*

Naar Bandjermassing per ned. ind. bark *Arachman*, gez. Moh. Ariep.

15 vs. boter. 1 rol laken. *D. N. Buijs en co.*
1 kt. drills. $1^{80}/_{100}$ pic. benzoin. *Bond.*
35 kn. madapoll. 1 do. sarongs. 10 do. glazen. 25 krandj. aardewerk. *Moh. Yassien.*

Naar Soerabaija per ned. ind. bark *Djelanie*, gez, Said Moh. bin Alie.

100 kn. cognac. uit entrep. *Busing Schröder en co.*
1 kt. zijden stoffen. 2 do. manufact. 1 do. rhijnwijn. uit entrep. *Pandel en Stiehuas.*
3 kn. manufact. uit entrep. *Tolken Voget en co.*
200 bs. zeep. *Purvis en co.*
2 coll. gomelastiek. *Anderson Tolson en co.*
1 bl. gev. katoen. 2 kn. gedr. do. *Arathoen.*
8 kn. kaarsen. 100 do. cognac. 25 pic. corianderzaad. 1 kt. kousen. 2 do. naaigaren. *Joakim.*
50 vn. teer. 50 do. pik. *Plump en co.*
138 ks. blikken. 8 do. staal. 23 tobb. do. *Jacometti en co.*
10 vs. spijkers. 3 pakk. schoppen. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
150 pic. hoepel ijzer. *Anderson Tolson en co.*
2 kn. houtwerk. 3 do. kleedjes. 3 do. coralen. 3 do. lederwerk. *Sech Aboebakar Asbedie.*
1 kt. kain pandjang. 4 do. sarongs. 6 do. elifantes. 1 do. slendangs. 10 gev. katoen. uit entrep. *McEwen en co.*
5 kn. paijongs. 65 do. stal. 1 do. zijden stoffen. *Ong Goanliong.*
3 kn. ginghams. *Sech Aboebakar Joebedie.*
20 pic. zw. peper. 2 kn. diversen. *Said Hoessin bin Segaf.*
1 kt. laken. 3 do. sokken en kousen. *Engelhard en co.*
1 brandkast. *B. van Leeuwen en co.*
1 kt. shawls. 1 pendule. *Gebr. Roselje en co.*
4 kn. kramerijen. 1 do. gedr. katoen. *Hunter Houghton en co.*
20 pic. kruid nagelen. *Arathoen.*
1 kt. ginghams. *Sech Aboebakar Joebedie.*
1 kt. ruwe zijde. uit entrep. *Sech Moh. Bamasmoes.*
3 kn. ruwe zijde. 1 do. manufact. uit entrep. *Said Abdulla bin Oemar Bafagie.*
2 kn. madapoll. 5 do. goederen. *Sech Aboebakar Asebedie.*
100 ks. zeep. 5 bn. zeildoek. 10 tross. touw. *Plump en co.*
50 cognac. 61 do. vensterglas. *Gaspers en co.*
28 do. glaswaren. 2 do. cashmier. *Tolken Voget en co.*
1 do. franjes. 1 do. wasdoek. 50 do. rhijnwijn. 50 champagne. 1 do. ijzerwerk. 1 do. laken. 3 do. modewaren. 1 do. kramerijen. 7 coll. lampen. *Gumprich en Straus.*
3 kn. div. kat. en zijd. goederen. 2 do. gev. katoen. 3 bn. drills. *Said Abdulla bin Jafar Segaf.*
4 kn. kramerijen. 10 do. zijd. modewaren. 1 do. laken. *Pandel en Stiehaus.*
2 kn. drills. 13 bn. zakken. 28 kn. glaswerk. 2 do. borduurwol. 1 do. spiegels. 90 md. bier. 200 keld. genever. 64 pic. ijzer. 10 ks. champagne. 1 do. aardewerk. 2 kast. kleederen. *Arathoen.*
10 pic. gedr. visch. *f* 1000 ps. sp. matten. *Aan boord gebleven lading van Banca.*

Uitvoer te Samarang *van den* 12 *Aug. tot en met den* 3 *Sept.* 1857.

UITVOER.

Naar Batavia per ned. bark *Engenie*, kapt. E. Bargman.

1500 pic. koffij. en 286 do. suiker. *N. H. M.*
25 pic. bindrotting. *Dorrepaal en co.*

Naar Frankrijk per Fransche schip *Nicolas Cezard*, kapt. P. Adam

2066 pic. koffij. 2457 do. suiker. en 16 do. bindrotting. *Dorrepaal en co.*

Naar Nederland per ned. schip *Admiraal Tromp*, kapt. J. van Tubergen.

4215 pic. suiker. 9688 do. koffij. 4 do. cochenille en 25 do. bindrotting. *N. H. M.*

Naar Nederland per ned. brik *Dolfijn*, kapt. C. B. Brandligt.

1998 pic. suiker. 2552 do. koffij. en 25 do. bindrotting. *N. H. M.*

Naar Singapore per ned. ind. bark *Saoot Ban*, kapt. Sech Alie bin Achmat Banseer.

600 pic. rijst, *Gezagvoerder.*

Naar Nederland via Batavia per ned. bark *Resident van Son*, kapt. C. Kramer.

225 pic. bindrotting. 5750 do. suiker. en 3016 do. koffij. *N. H. M.*

Naar Nantes per Fransche schip *Albert Césard*, kapt. J. Doln.

4106 pic. suiker. 3866 do. koffij. en 69 do. bindrotting. *Dorrepaal en co.*

Naar Nederland via Pekalongan en Batavia per ned. bark *Schouwen*, kapt. J. Kroll,

125 pic. bindrotting. 2296 do. suiker 1676 do. koffij. en 1593 en een halve pond. indigo. *Mac Neill en co.*
1818 pond. indigo. *Mac Neill en co.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaija *van den* 11 *Augustus tot en met den* 2 *Sept.* 1857.

AANVOER.

Van Nederland per ned. schip *Bantam*, gez. B. G. van der Bolck.

150 vn. bier. 69 kn. koopmanschappen. 75 kelders. lijn-olie. *Gebr. van Delden.*
90 ks. lijn-olie. 50 vn. bier. 50 vs. boter. 12 kn. liquer. 60 [illegible] seltzerwater. 2 kn. verfkwasten. 1 kt. spiegels. 2 kn. schilderij[illegible] 1 kt. kramerijen. 1 do. papier. 2. kn. prov. 5 do. en. vn. b[illegible] 3 md. seltzerwater. 3 kn. wijn. 1 kt. liquer. 1 do. verf. 28 [illegible] prov. 1 kt. venster glas. 15 vs. boter. 1 kt. gedr. vruchten. 2 [illegible] wijn. 1 kt. dranken. 3 kn. prov. 1 kt. glaswerk. 1 do. kram[illegible] 1 do. kaas. 6 vn. boter. *Schimmelpenninck en co.*
1 kt. tafellaken. *Vreede Bik.*
13 kn. en bn. koopmanschappen. *Karthaus en Melchers.*
1 kt. boeken. *Mosel.*
28 kn. en bn. manufacturen. *Schimmelpenninck en co.*
1 trommel. diversen. *Ruyl Cramer en co.*
33 kn. provisien. 50 ks lijn-olie. 12 kn. terpentijn. olie. 25 do. [illegible] nau-olie. 100 vs. loodwit. *Schimmelpennick en co.*
13 kn. manufacturen. *P. Kervel en co.*
1 kt diversen. 23 coll. manufacturen. *Schimmelpennick en co.*
33 coll. divers. provisien en dranken. *van Tijen.*
1 regaal. 1 kt. liquer. 6 vn. boter. 1 vn. bier. 1 regaal. 18 [illegible] liquer. 28 do. provisien. *Ruyl Cramer en co.*
12 bn. jutta. zakken. *P. Kervel en co.*
100 vs. boter. 22 coll. provisien. *Schimmelpennick en co.*
140 coll. diversen. provis. en dranken. *D. Davidis.*
1 kt. manufacturen. *A. Steup.*
4 kn. pastij. bakkerw. 6 md. seltzerwater. 7 vn. provisien. *Fra[illegible] Eaton en co.*
1 kt. diversen. *van Eck en co.*
1 kt. laken. en 1 do. passement. 50 vs. bier. *P. Kervel en co.*
3 kn. procelein. 250 vs. boter. 111 vn. bier. 14 kn. provis. *Ord[illegible]*
21 kn. provisien. *Adam en co.*
49 coll. diversen. *Sturler en Fagnotti.*
17 coll. provisien. *Schimmelpenninck en co.*
18 kn. provisien. *Ruyl Cramer en co.*
6 kn. koopmanschappen. *P. Kervel en co.*
1 kt. diversen. *Doijer.*
50 vn. bier. 9 kn. provisien. *Schimmelpenninck en co.*
1 kt. zilverwerk. *Mathiesen.*
100 keld. genever. *Karthaus en Melchers.*
10 kn. zeep. 10 do. manufact. 200 coll. provis. *Ruyl Cramer en c[illegible]*
8 kn. papier. en monsters. *van Leeuwen en co.*
3 kn. diversen. *van den Broek.*
1 kt. hoeden. en parfumerien. *Gebr. Kooken.*
4 md. bier. *L. Onnen.*
17 kn. manufacturen. *Ruyl Kramer en co.*
12 kn. manufacturen. *P. Kervel en co.*
12 kn. manufacturen. *van Eck en co.*
3 vs. boter. *van den Dungen.*
12 vs. boter. 1 vat. wijn. 2 vn. bier en azijn. *van de Velde.*
1 kt. hoeden. en petten. *Gebr. Kocken.*
12 bn. molton. dekens. *Schimmelpenninck en co.*
14 bund. ijzerwerk. *van der Eb.*
36 coll. provisien. *van Leeuwen en co.*
100 kn. bier. *Schimmelpenninck en co.*
13 kn. bier. *Bohl.*
6 kn. bier. *Fraser Eaton en co.*
1 kt. harmonicas. *Gebr. Kocken.*
10 coll. manufacturen. 1 kt. goud. en zilverwerk. 25 kn. olijf. oli[illegible] 53 do. diversen. 5 do. koopmanschapp. *Schimmelpenninck en c[illegible]*
139 coll. koopmanschappen. en ijzerwerk. *van Eck en co.*
4 vs. bruinsteen. 1 do. en 1 bos. zink. 1 kt. medicijn. 4 kn. glas[illegible] werk. 5 do. instrumenten. 6 do. aardewerk. en kleinigh. *Schimmelpenninck en co.*
6 kn. wijn. *Ruyl Cramer en co.*

UITVOER

Naar Ternate per ned. ind. schoener *Ester Helena*, gez. J. H. Rechard.

750 pic. rijst. 190 keld. arak. 10 kn. anijs. 40 pic. suiker. $6^{80}/_{100}$ do. hoepel ijzer. 1 do. koperen. spijkers. *B. J. Van Eck en co.*

Naar Nederland per ned ind. brik *Johannes Albertus*, [illegible]

$3390^{11}/_{100}$ pic. suiker. 420 do. koffij. *N. H. M.*

Naar Moluccos per ned. ind. schoener *Johanna Catharina*, gez. Ketjil.

4 kn. madappollams. *N. H. M.*
5 vn. bolsemmermessen. *Major Matsen en co.*
1 kt. gedr. katoen. *Fraser Eaton en co.*
5 kn. gedr. katoen. *Mc. Millan Marten en co.*
2 kn. prints. *Mathieu en co.*
50 kn. cognac. 35 do. roode. wijn. *Pereira en co.*
10 pic. zw. ijzer. 300 do. rijst. 100 keld. arak. 10 kn. anijs. drank. 2 ks. hagel. 4 kn. lijnwaden. *Mand.*
1 kt. cambrics. *Fraser Eaton en co.*
$5^{27}/_{100}$ pic. gambier. *Tan Bindjang.*

Naar Hongkong per Eng. schip *Ladij Raglan*, gez. G. Chapi.

$8916^{40}/_{100}$ pic. rijst. $201^{00}/_{100}$ do. rotting. *Major Matsen en co.*

Naar Singapore per ned. bark *Adrakool Hair*, gez. Sech Oemar bin Joesoop Ganam.

3000 pic. rijst. 12 do. diversen. 30 do. tamarinde. *Louw Kiemthe.*
f 480 aan sp. matten. *Intjik Din.*

Naar Nederland via Batavia per ned. schip *Louisa*, gez. P. Buys.

100 pic. rotting. $6000^{82}/_{100}$ do. suiker. 500 do. koffij. 2040 schuitj. tin. $190^{123}/_{1000}$ pic. cochenille. $17^{046}/_{1000}$ kaneel. $22^{27}/_{100}$ do. pep. *N. H. M.*

Naar Nederland via Panaroekan per ned. schip *Krimpen aan de Lek*, gez. W. Ouwehand.

125 pic. rotting. $4402^{02}/_{100}$ do. suiker. 175 schuitjes. tin. *N. H. M.*

Naar Nederland via Probolingo per ned. schip *Schoonderloo*, gez. Kruijt.

$3003^{16}/_{100}$ pic. suiker. 100 do. rotting. *N. H. M.*
1 vat. vleesch. *Ledeboer en co.*

Naar Amsterdam per ned. schip *Isaac da Costa*, gez. H. C. Lochin.

110 pic. rotting. $8367^{02}/_{100}$ do. suiker. 1947 schuitjes. tin. $1772^{88}/_{100}$ pic. nagelen. *N. H. M.*

Naar Manilla per Eng. schip *Brechin Castle*, gez. David Wier.

30 bn. rood. garen. 8 vn. patjols. 26 coll. machinerien. *Fraser Eaton en co.*
42 pakk. was. *B. J. van Eck en co.*
6719 pic. rijst. 22 do. rotting. *Mc. Millan Marten en co.*

Naar Singapore via Riouw per ned. ind. bark *Fathoer Rachman*, gez. Said alie bin Achmat Alhadie.

6032 pic. rijst. *Wm. Mathieu en co.*
$1^{75}/_{100}$ pic. lange. peper. 11400 aan sp. matten. 13 ks. vogelnestjes. diversen. *Arabieren.*

Naar Singapore per ned. ind. schoener *Hiatlie*, gez. Oeij King Hong.

37 koijangs. rijst. *Thee Boengie.*
35 pic. aardappelen. *Gezagvoerder.*

Naar Nederland per ned. schip *President van Ryckevorsel*, gez. C. Verwey.

$4000^{36}/_{100}$ pic. suiker. 140 do. rotting. 500. do. koffij. 970 schuitj. tin. *N. H. M.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.